

DRAUGAS

PERIODICALS
May 11,
Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
KETVIRTADIENIS - THURSDAY, GEGUŽĖS - MAY 11, 2000

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 05/10/00
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr. 93
Kaina 50 c.

Vyriausybė turi pasirūpinti informacijos apsauga

Vilnius, gegužės 10 d. (BNS) — Parlamentinė NATO reikalų komisija prašo vyriausybės kitamet skirti iš biudžeto deramų lėšų įgyvendinti informacijos apsaugą pagal NATO reikalavimus.

Informacijos apsaugos problematika trečiadienį buvo nagrinėjama Seime vykusiame NATO reikalų komisijos posėdyje, kuriame dalyvavo Valstybės saugumo departamento (VSD) generalinis direktorius Metys Laurinkus ir kiti šios institucijos pareigūnai.

Kaip žurnalistams sakė NATO reikalų komisijos pirmininkė, Seimo pirmininko pavaduotoja Rasa Juknevičienė, naujų NATO narių — Čekijos, Lenkijos ir Vengrijos — patirtis parodė, kad minėtose valstybėse informacijos apsaugai problemų kelia nesutvarkyta įstatymų bazė. Pasak R. Juknevičienės, skirtingai nuo pirmųjų NATO narių, Lietuvos įstatymų bazė informacijos apsaugai yra paruošta, „beveik nieko netrūksta“.

Anot NATO reikalų komisijos pirmininkės, didžiausia problema yra finansavimas, nes deramai užtikrinti informacijos apsaugą būtinos moderniausios informacijos technologijos, ir, atitinkamai, didelės išlaidos. R. Juknevi-

čienės teigimu, dokumentų apsaugos pagal NATO reikalavimus įgyvendinimui reikalingos „šešiženklės sumos“, todėl realu tik laipsniškai siekti nustatyto reikalavimų lygio.

Informacijos apsaugos reikalavimams skirtas atskiras skyrius Lietuvos NATO Narystės veiksmų plane (NVP, Membership Action Plan). Šių uždavinių įgyvendinimą koordinuojantis VSD turi konkrečius veiklos planus, su kuriais supažindino NATO reikalų komisijos narius.

Anot R. Juknevičienės, ryškėja kelios pagrindinės problemos, susijusios su informacijos apsauga. Pirmiausia, patstatų apsauga, kuriai reikalinga speciali įranga. R. Juknevičienės teigimu, vien Valstybės saugumo departamento patalpų padėtis šiuo požiūriu yra „katastrofiška“.

Anot komisijos pirmininkės, jokių reikalavimų neatitinka Lietuvos konsulato Karaliaučiuje bei ambasados Maskvoje patalpos.

Kaip atskiras sritis ji nurodė personalo paruošimą darbui su slaptais dokumentais bei verslo paslaptį apsaugai, be kurios Lietuva nebus patraukli užsienio investuotojams.

Centristų vadas neatsiima kaltinimų politiniu sekimu

Vilnius, gegužės 10 d. (BNS) — Centro sąjungos pirmininkas Romualdas Ozolas trečiadienį Generalinėje prokuratūroje buvo apklaustas dėl vadinamosios „Rasės“ bylos, kuria, R. Ozolo nuomone, buvo bandyta sukompromituoti jo vadovaujamą partiją.

R. Ozolas sakė buvęs iškviestas į Generalinę proku-

R. Ozolas oro balionų kils į „Baltijos kelią“

Vilnius, gegužės 10 d. (BNS) — Centro sąjungos pirmininkas Romualdas Ozolas šią savaitę ketina dalyvauti atitikmens neturiniame skrydyje oro balionais iš Latvijos į Lietuvą.

Penktadienį Latvijos Tervetės miestelyje įvyks Baltijos vienybės simbolizuojantis oreivių skrydis, kuriame dalyvaus Atgimimo laikų Baltijos valstybių vadovai Edgar Savisaar, Arnold Ruutel, Dainis Ivanas ir Romualdas Ozolas.

1988-1990 m. R. Ozolas buvo Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio iniciatyvinės grupės narys, 1990 m. išrinktas į Atkuriamąjį Seimą, 1990-1991 m. buvo Kazimieros Prunskienės ministrų kabineto vienas vicepremierų.

Šią savaitę Rygoje buvęs Latvijos Liaudies fronto pirmininkas D. Ivanas sakė, kad „Baltijos kelias“ ore — tai naujas būdas patvirtinti Baltijos vienybę. Jis pabrėžė, kad tokių skrydžių oreivystės istorija dar nežinoma.

R. Ozolas sakė skrydžio balionais nebijas, nes yra pakankamai patyręs oreivis. Anot jo, Centro frakcijos vasaros šeimyninėse stovyklose dažnai sklandoma oro balionais.

Persikristi Lietuvos sieną bus įmanoma, jeigu pūs šiaurys.

ratūrą apklausai dėl centrinių gautų dokumentų, kurie neva atskleidžia aukštų Generalinės prokuratūros darbuotojų korupciją.

Praėjusių metų pabaigoje ir šių pradžioje centristas parlamentaras Vytautas Čepas gavo 24 dokumentus, kuriuose buvo nurodomos pinigų sumos, kurias Generalinės prokuratūros darbuotojai neva gavo iš Mažeikių rajone įregistruotų sodų bendrijos „Rasės“. V. Čepas bei R. Ozolas įtarė, kad dokumentai nėra patikimi, ir atliko savo nepriklausomą tyrimą, kuris įtarimus patvirtino.

R. Ozolo teigimu, per pusantros valandos trukusią apklausą prokuratūroje jis atsisakė klausimus dėl centrinių savarankiškai atlikto tyrimo. R. Ozolas teigia manęs, kad asmenys, nusiuntę V. Čepui melagingą informaciją, taip mėginio sukompromituoti Centro sąjungą prieš visuomenę.

Per apklausą, pasinaudodamas Seimo nario teise, R. Ozolas pateikė Generalinei prokuratūrai paklausimą raštu dėl numanomo jo paties ir jo kolegų V. Čepo sekimo.

Pirmadienį R. Ozolas ir V. Čepas viešai pareiškė, esą jie buvo „intensyviai sekami“ specialiuoju tarnybu, nes ėmėsi savarankiškai tirti tariamos korupcijos Generalinėje prokuratūroje atvejus. Centristai taip pat teigė, jog dėl jų partijos domėjimosi valstybinio saugumo ir gynybos klausimais jie buvo sekami Krašto apsaugos ministerijos Antrojo (žvalgybos) departamento nurodymu.

R. Ozolo teigimu, jis ir V. Čepas buvo nežinomų automobilių „lydimi“ kelionėse į kitus miestus. Tačiau centristai žurnalistams teigė negali pateikti neva patirto sekimo

Nuotr.: Naujosios patalpos, Vilniaus Naugarduko gatvėje 20, įsikūrė Vilniaus miesto Senamiesčio teatras. 50 vietų nedidelė sale, kurioje teatras vaidins savo spektaklius, atidaryta gegužės 9 dieną. (Vladimiro Gulevičiaus (Elta) nuotr.)

Žiniasklaida protestuoja prieš tabako reklamos draudimą

Vilnius, gegužės 10 d. (BNS) — Lietuvos komercinės televizijos ir radijo stotys bei spauda sutarė surengti bendrą protestą prieš tabako gaminių reklamą draudimą, kuris, jų vertinimu, „griaužia žiniasklaidos ekonominius pagrindus“.

Antradienį vykusiame Tarptautinės reklamos asociacijos Lietuvos skyriaus narių visuotiniame susirinkime vienbalsiai priimtas nutarimas, kuriuo reikiama susirūpinimas „Lietuvoje įvesta informacijos apie legalius produktus — tabako gaminius — cenzūra“.

„Susidaro įspūdis, kad didelė dalis politikų skuba į Europos Sąjungą (ES), tačiau ne iš to galo. Lietuvos greitesnis įstojimas į ES įmanomas tik tuo atveju, jei Lietuvos eko-

nominiai ir finansiniai rodikliai pasiekia reikiamą lygį, o tai reiškia — jeigu greičiau plėtosis verslas, jei mažiau bus apribojimų ir kliūčių ekonominiams augimui“, rašoma nutarime.

Tarptautinės reklamos asociacijos Lietuvos skyriaus nariai siūlo apriboti tabako reklamą, tačiau neįdrausti informacijos apie legalias prekes apskritai, vėliau ir iš karto. Kaip teigiama asociacijos pranešime, Lietuvos didžiausios televizijos — TV3, LNK ir BTV — nutarė protestuoti prieš šį „žiniasklaidos ekonominius pagrindus griaužiantį ir laisvą komercinę komunikaciją ribojantį draudimą“. Todėl šeštadienį 7 val. vak. per visas tris televizijas tris minutes bus rodomas tokių draudi-

mus smerkiantis tekstas.

Tam pritarė ir Periodinės spaudos leidėjų asociacija, todėl protesto skelbimai bus skelbiami ir spaudoje.

Iš tabako reklamos komercinė žiniasklaida gavo didelę pajamų dalį. Nuo gegužės 1 d. Lietuvoje įsigaliojo visiškai tabako produktų reklamos draudimas.

Seime dabar svarstomos įstatymo pataisos, kurios nukeltų tabako reklamos išorinėmis reklamos priemonėmis draudimo įvedimą iki kitų metų vidurio.

* Prezidentas Valdas Adamkus

mano, kad buvusio kultūros viceministro paskyrimas vadovauti bendrovei „Klaipėdos laivų remontas“ neatitinka valstybės siekių. Tokią nuostatą prezidentas išdėstė antradienį, telefonu kalbėdamas su konservatorių partijos vicepirmininke Rasa Juknevičiene. V. Adamkus atstovė spaudai sakė, kad skiriamas pabrėžia būtinybę vadovautis ne partiniais tikslais, o jų kvalifikacija. Dienraštis „Lietuvos rytas“ antradienį pranešė, kad Vilniaus universitete archeologo ir muziejininko specialybę įgijęs N. Puteikis buvo paskirtas akcinės bendrovės „Klaipėdos laivų remontas“ direktoriumi. Kultūros viceministras N. Puteikis dirbo vadovaujant dabartiniam nuosajam konservatorių Sauliui Šalteniui, kai premjeru buvo Gediminas Vagnorius. (BNS)

* Lietuvos pradžios vykdymo upinių mašalų populiacijos reguliavimo programa

antradienį Nemune ties Lietuvos siena su Baltarusija į vandenį išplinta daugiau nei 5,000 litrų biologinės priemonės „Vecto Bac“. Priemonė nupirktą už vyriausybės bei Alytaus apskrities savivaldybių lėšas. Aplinkos ministerijos gamtos apsaugos departamento specialistų teigimu, panaudojus minėtas priemones, turėtų žymiai pagerėti žmonių darbo ir poilsio sąlygos. (BNS)

Čečėnijos nepriklausomybės rėmėjai pareiškė pasipiktinimą

Vilnius, gegužės 10 d. (BNS) — Seimo posėdyje antradienio vakarą parlamentinių ryšių su Čečėnija grupės atstovai padarė pareiškimą, kuriame reikiama pasipiktinimas dėl Vilniaus policijos veiksmų įvykio su karo veteranais prie paminklo sovietų kariams metu. Pareiškimas adresuotas vidaus reikalų ministrui Česlovui Blažiui.

Prieš Pergalės dieną skirtą ceremoniją, kurioje dalyvavo Raudonojoje armijoje kovoję Antrojo pasaulinio karo veteranai, septyni Vilniaus Čečėnijos nepriklausomybės gynimo komiteto nariai prie Antakalnio kapinių surengė piketą prieš Rusijos sąjungos veiksmus Čečėnijoje.

Kaip pranešė Tarptautinės parlamentarų grupės Čečėnijos problemoms generalinis

* Vyriausybė skyrė 1 mln.

350,000 litų Vilniaus Šv. Jono Bosko ir Kauno Prisikėlimo bažnyčioms. 350,000 litų skirta Šv. Jono Bosko bažnyčios vidaus įrengimo darbams atlikti, o 1 mln. litų — Kauno Prisikėlimo bažnyčiai atstatyti. Prisikėlimo bažnyčioje jau atlikta atstatymo darbų už beveik 5 mln. litų — atstatyta stogo terasos koplyčia, vargonų ir šoniniai balkonai, iš dalies sutvirtintas bokštas. Tačiau pastaruoju metu darbai nutrūko, nes 1999 m. vyriausybė atstatymo darbams neskyrė lėšų. Kad bažnyčios atstatymas būtų baigtas, dar reikėtų apie 10 mln. litų.

* Seimas po pateikimo

pritarė įstatymo projektui, kuriuo siūloma katalikų šventę Žolinę paskelbti poilsio diena. Seimo nario Arimanto Raškino pateiktame įstatymo projekte numatoma papildyti įstatymą dėl švenčių dienų. Projekte siūloma rugpjūčio 15-ąją Žolinę (Švenciausios mergelės Marijos emimo į dangų) dieną paskelbti šventine (ne darbo) diena.

* Kauno saugaus eismo komisija nusprendė siekti

kad mieste 10 kilometrų per valandą būtų sumažintas didžiausias leidžiamas automobilių eismo greitis. Planuojama, kad mieste didžiausias leistinas greitis bus 50 km/h. Pasak komisijos nario Kelių policijos vyriausiojo inspektoriaus Vyto Lukoševičiaus, „suomiu mokslininkai nustatė, kad 60-65 km/h greitis pėstiesiems yra beveik mirtinas“. Kaip pavyzdį pareiškė, kad Kaune pernai keliuose žuvo 32 pėstieji, o perpus mažesniame Suomijos mieste Espo — tik vienas.

* Lietuvos pradžios vykdymo upinių mašalų populiacijos reguliavimo programa

antradienį Nemune ties Lietuvos siena su Baltarusija į vandenį išplinta daugiau nei 5,000 litrų biologinės priemonės „Vecto Bac“. Priemonė nupirktą už vyriausybės bei Alytaus apskrities savivaldybių lėšas. Aplinkos ministerijos gamtos apsaugos departamento specialistų teigimu, panaudojus minėtas priemones, turėtų žymiai pagerėti žmonių darbo ir poilsio sąlygos. (BNS)

* Verslininkas Jonas Urka

kartu su Seimo nariu Audriumi Butkevičiumi tikisi įregistruoti bendrą įmonę. Naujieji verslo bendrininkai iš pareigūnų kalėjimo Vilniuje buvo paleisti tą patį dieną, kovo 20 d. J. Urka teigė, kad A. Butkevičius iš Jordanijos atsivežė į Lietuvą gerą verslo sutartį. Verslininkas jau lankėsi Vilkaviškio siuvimo fabrike, su kurio vadovais aptarė galimybę čia siūti uniformas Jordanijos kariuomenei. Dar viena buvusių kalinių verslo kryptis — avių eksportas į Jordaniją. J. Urkai galioja teismo nuosprendis skirtas apribojimas, draudžiantis 4 metus dirbti vadovaujantį darbą, todėl jis teigė negalėsįs įmonės įregistruoti savo vardu. Strateginio vystymo grupės (taip vadins naują firmą) savininkė bus Rūta Urkienė, o J. Urka dirbs vadybininku. Akcinis kapitalas — 10,000 litų. A. Butkevičius neslepė, kad tai — skolinti pinigai. A. Butkevičius turės 10 proc. firmos akcijų — tiek jam, kaip Seimo nariui, leidžia įstatymas. (Elta)

* Prezidentas Valdas Adamkus

antradienį į Nacionalinio radijo ir televizijos (LRT) tarybą paskyrė savo 4 atstovus. LRT tarybos nariais 6 metams prezidentas paskyrė Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto docentą Marcelijų Martinaitį, „Lietuvos ryto“ vyr. redaktoriaus pavaduotoją Rimvydą Valatką, Tautinių mažumų ir išeivijos departamento generalinio direktoriaus pavaduotoją Stanislavą Vidtmanną bei Atviros Lietuvos fondo direktorę Dianą Vilytę. Dabartinės LRT tarybos įgaliojimai formaliai pasibaigė praėjusių metų pabaigoje, tačiau taryba neatsistatydino, o per tą laiką laikinuoju generaliniu direktoriumi paskyrė Vaidotą Žuką. (BNS)

* Šią vasarą už įvažiavimą į Palangą nereikės mokėti

Bet iš poilsiautojų bus renkami mokesčiai už mašinų stovėjimą kurorte. Automobilų stovėjimą ketinama apmokestinti visose Palangos ir Šventosios gyvenvietės gatvėse. Vasarą automobiliai į Palangą atvykstantiems poilsiautojams numatoma parduoti mašinų stovėjimo talonus vieniui parai. Nusipirkus tokį taloną, mašiną bus galima visą parą palikti bet kurioje Palangos ir Šventosios gatvėje. Dar nėra nuspręsta, kokia bus talonų kaina. Jie gali kainuoti nuo 5 iki 10 litų.

* Pirmadienį Naujosios sąjungos

(socialliberalų) vadovas Artūras Paulauskas susilaukė ketvirtą vaiką. A. Paulauskas ir jo antroji žmona Jolanta jau turi penkerių metų dukterį Aistę, o vakar susilaukė ir sūnaus. A. Paulauskas iš pirmos 18 metų trukusios santuokos su teisininke Irena turi du suaugusius sūnus — Andrių ir Vilių.

* Verslininkas Jonas Urka

kartu su Seimo nariu Audriumi Butkevičiumi tikisi įregistruoti bendrą įmonę. Naujieji verslo bendrininkai iš pareigūnų kalėjimo Vilniuje buvo paleisti tą patį dieną, kovo 20 d. J. Urka teigė, kad A. Butkevičius iš Jordanijos atsivežė į Lietuvą gerą verslo sutartį. Verslininkas jau lankėsi Vilkaviškio siuvimo fabrike, su kurio vadovais aptarė galimybę čia siūti uniformas Jordanijos kariuomenei. Dar viena buvusių kalinių verslo kryptis — avių eksportas į Jordaniją. J. Urkai galioja teismo nuosprendis skirtas apribojimas, draudžiantis 4 metus dirbti vadovaujantį darbą, todėl jis teigė negalėsįs įmonės įregistruoti savo vardu. Strateginio vystymo grupės (taip vadins naują firmą) savininkė bus Rūta Urkienė, o J. Urka dirbs vadybininku. Akcinis kapitalas — 10,000 litų. A. Butkevičius neslepė, kad tai — skolinti pinigai. A. Butkevičius turės 10 proc. firmos akcijų — tiek jam, kaip Seimo nariui, leidžia įstatymas. (Elta)

KALENDORIUS

Gegužės 11 d.: Mamertas, Miglė, Pilypas, Roma, Skirgaudas.

Gegužės 12 d.: Šv. Nerejas ir Achilas, šv. Pankartas, Nerijus, Neris, Flavija, Vaidutis, Vidutis, Vilgaile.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

LB DETROITO
APYLINKĖS VALDYBA

Naujoji LB Detroito apylinkės valdyba š.m. balandžio 30 d. šitaip pasiskirstė pareigomis: pirmininkas Vladas Pištys, vicepirmininkas Lilė Petraviciene, sekretorė ir narė švietimo reikalams Ingrida Laurinavičienė, izdininkė Audra Copes, naujai iš Lietuvos atvykusių atstovė Virga Šimaitė, narė socialiniams reikalams Rusnė Kasputienė, nariai – Vilija Idzelytė ir Arvydas Valivonis.

Organizacijų dar turi būti paskirti sporto ir jaunimo sąjungos atstovai. Taip pat valdybą gali be rinkimų įsijungti dar du nariai. Tuo susidomėjusieji prašomi kreiptis į pirmininką Valdą Pištį, tel. 248-336-8206, arba į vicepirmininką Lilę Petraviciene, tel. 313-359-4933.

Buvusi valdyba, įvertindama naujos valdybos ryžtą, tautinių susipratimą ir norą tarnauti visų mūsų gerovei, dėkoja naujiems nariams, linki kūrybingos ir sėkmingos kadencijos, sveikatos ir neišsenkančios geros nuotaikos pildant visus siekimus.

Ramutė Petrulienė,
buv. v-bos pirmininkė

IŠLEISTUVŲ
TAUTINIŲ ŠOKIŲ
ŠOKĖJAMS

Detroitiečiai entuziastingai ruošiasi išleisti tautinių šokių šokėjus į Mississauga, Kanadą, vykiančią tautinių šokių šventę. Meniški plakatai puošia parapijų sienas. Visi praedami žiūri, skaito ir laukia išleistuvų koncerto...

Tautinių šokių šokėjų grupės išleistuvų koncertas-vakariene gegužės 13 d., šeštadienį, 6 v.v., vyks Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos salėje, 25335 W. Nine Mile Rd., Southfield, MI.

Išleistuvų koncerto-vakarienos rengėjai: „A.L. balso“ radio programa ir LB Detroito apylinkės valdyba.

Tikime, kad šokėjai neapvils savo pasiūlymus vadovės Viktorijos Viskantienės. Visuomet būdami vikūs, linksmi ir energingi, tikime, kad tokie pasirodys išleistuvų vakare ir šokių šventėje Mississaugoje.

R. Ražauskienė

BAIGIAMO MOKSLO
METAI

„Žiburio“ lituanistinės mo-

kyklos mokslo metų ir 50 metų veiklos minėjimas vyks kartu su Motinos dienos pagerbimu, š.m. gegužės 14 d., Dievo Apvaizdos Kultūros centre, 12 val.

ŠOKĖJŲ GRUPIŲ
PASIRODYMAS

Detroito tautinių šokių šokėjų grupių pasirodymas vyks šeštadienį, gegužės 13 d., 6 val. vak. Dievo Apvaizdos Kultūros centre. Po pasirodymų, kuriuose dalyvaus arti 100 šokėjų, bus lietuviškų patiekalų vakariene ir šokiai, grojant Romo Zablecko vadovaujamam orkestrui. Vakaronę rengia „Amerikos Lietuvių balso“ radio klubas ir LB Detroito apylinkės valdyba.

PASIKLAUSYKITE
IDOMAUS SVĘCIO

Lietuvos Šaulių s-gos vadas pulk. Jonas Gečas viešėjo Detroito lietuvių telkinyje. Svečias pasakojo savo išpučius per „Amerikos Lietuvių balso“ radio ir taip pat kalbės per „Lietuviškų melodijų“ radio valandėlę š.m. gegužės 13 d., 8 val. ryto. (WPON 1460 AM Interneto www.wpon.com). Valandėlę ves iš Floridos sugrįžęs Antanas Zaprackas.

Im

LIETUVIŲ
BENDRUOMENĖS
RINKIMAI

Rinkimai į Jungtinių Amerikos Valstijų Lietuvių Bendruomenės tarybą ir į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą vyks šių metų gegužės mėnesio 13 ir 14 bei 20 ir 21 d.

Dievo Apvaizdos parapijoje bus galima balsuoti šeštadieniais, gegužės 13 ir 20 d. nuo 12 iki 1:30 val. p.p. ir sekmadieniais, gegužės 14 ir 21 d. po 9 ir 10:30 val. r. Mišiu.

Šv. Antano parapijoje balsavimas vyks sekmadieniais, gegužės 14 ir 21 d. po 9 ir 10:30 val. r. Mišiu.

Rinkimuose gali dalyvauti visi lietuvių kilmės žmonės nuo 18 metų amžiaus ir jų ne-lietuviai vyrai ar žmonos, jei jie nori dalyvauti lietuviškoje veikloje.

Iškilus klausimams arba ieškant daugiau informacijos, skambinkit rinkimų komisijos pirmininkui Andriui Butkūnui, tel. 248-477-8475. Kiti rinkimų komisijos nariai yra: Vytautas Petrusis, Juozas Mikaila ir Kazys Navasaitis.

I JAV 16-tą tarybą kandidatuoja: Saulius Anuzis, Vytautas Kamantas, Gražina

Detroito „Šilainės“ tautinių šokių šokėjų grupės dalis narių po repetitijos Dievo Apvaizdos lietuvių parapijoje, Southfield. Iš k. priekyje klupe Vytautas Viskantas ir Aleksas Mitrius. Stovi – Danilė Petaja, Audrius Viskantas, grupės vadovė Viktorija Viskantienė, Rita Kasputienė, Vilija Idzelytė, Anatolius Viskantas, Gina Radevičiūtė, Lisa Barauskienė ir Ilona Mitrienė.

Kamantienė, Algis Rugienius, Narimantas Udrys ir Jonas Urbonas. Balsuojama ne mažiau kaip už šešis kandidatus.

I X Pasaulio Lietuvių seimą kandidatuoja: Vytautas Kamantas, Gražina Kamantienė, Jonas Svėra, Liūda Rugienienė ir Jonas Urbonas. (Balsuojame ne mažiau kaip už tris kandidatus).

CLEVELAND, OH

IŠKILAUS JUBILIEJAUS
MINĖJIMAS

2000 metų balandžio 29 dienos vakare Clevelando Lietuvių namų susirinko minia lietuvių ir jų draugų švesti Lietuvių namų aštuoniadesimties metų sukaktį. Trispalviais balionais ir šviesomis puoštoje salėje stovėjo labai skoningai padengti stalai su taurėmis ir žvakutėmis centre. Dalyviams susėdus, Lietuvių namų direktorių tarybos pirmininkas Albertas Penkauskas, tarė sveikinimo žodį ir pakvietė Algį Rukšėną vesti minėjimo programą. Algio Rukšėno kalba sudomino klausytojus, nes jis nuosekliai papasakojo ne vien Lietuvių namų, bet ir Clevelando lietuvių istoriją, pirmiausiai paminėdamas, kad 1871 metais Clevelandą atvyko pirmas lietuvis Pranciškus Freimonas, kuris vėliau suorganizavo Šv. Jurgio draugiją. Taip pat paminėjo, kad 1895 metais buvo įsteigta seniausia lietuviška Šv. Jurgio parapija, prieš penkerius metus šventusi šimto metų sukaktį. Algis Rukšėnas smulkmeniškai papasakojo Lietuvių namų veiklą, suminėjo visų buvusių direktorių pavardes, ypač pagerbdamas Zenoną Dučmaną, kuris jau 1955 metais buvo išrinktas direktoriumi, vėliau tarybos pirmininku, ir dalyvauja veikloje iki šios dienos. Kalbėtojas pasidžiaugė, kad klubo veiklą aktyviai įsijungė ir neseniai iš Lietuvos atvykę asmenys, kad klubo narių skaičius kasmet svyruoja tarp 800 iki 1,400. Jo kalbą klausytojai palydėjo griausmingais plojimais. Tada jis trumpai pakalbėjo anglų kalba, nes Lietuvių namų veikloje labai aktyviai dalyvauja lietuviškai nemokantys asmenys.

Po to vyko Dariaus Polikajio vadovaujamas labai populiarius „Dainavos“ okteto koncertas. Tai buvo vakaro kulminacinis taškas, nes labai išpopuliarėjęs oktetas ne veltui turi puikią reputaciją, savo gastrolių sėkmingą karjerą pradėjęs prieš penkerius metus. Scenon įžygiavo aštuoni okteto nariai ir juos atlydėjęs

akompaniatorius Vidas Neverauskas. Girdėjome harmonizuotas liaudies dainas, lietuvių, amerikiečių kompozitorių ir net Bethoveno kūrinius. Paprastai oktetai scenoje laikosi išsiriškiavę, bet „Dainavos“ nariai visas dainas išvaidino, jas lydė judesiais, kelis kartus stiproai sutrypdami ir grindis, o vienos dainos gale du vyrukai sušoko valsą. Ir plojome, ir juokėmės. Okteto akompaniatorius labai puikiai lydė dainas, subtiliai pridėrindamas ir toną, ir tempą. Visomis dainomis sužavėti klausytojai lydė dainas plojimais, o kai oktetas buvo apdovanotas gėlemis, visi sustojo reikalavo „bis“.

Pasikalbėjusi su Dariaus Polikajiu patyriau, kad rudenio okteto koncertus trijose vietose, o Vidas Neverauskas prisipažino, kad esąs iš profesijos inžinierius, tačiau nuo ankstyvos vaikystės pamėgo pianino muziką ir taip pat mėgsta groti vargonais.

A. Penkauskui paskatinus, buvo pripildytos taurės ir, visiems sustojus, triukšmingai sudainuota „Ilgiausių metų“ Lietuvių namų garbei. Kun. Gediminui Kijauskui sukalbėjus maldą ir palaiminus stalus, grakščios patarnautojos dalino skanius patiekalus. Pavakarieniavus ir užsigardžius saldumynais, scenoje pasirodė iš Klaipėdos atvykę dainininkai ir kompozitorius Bronius Mūras, kurio muzika sužavėjo mėgstančius šokti asmenis, tai šokiams skirta vieta buvo perpildyta šokėjų. Girdėjome net ir nepriklausomoje Lietuvoje grotą, populiarią šokių muziką, kaip „Paskutinį sekmadienį“ ir kitus. Tai buvo puikiai suplanuotas ir pasisekęs vakaras, minint išpuodingą Lietuvių namų aštuoniadesimties metų veiklos sukaktį.

Aurelija M. Balašaitienė

DAYTONA BEACH, FL

VELYKOS, JURGINĖS,
IŠLEISTUVĖS

Mūsų gražiame lietuvių telkinyje šventė Velykas paskilė nuotaika, po keletą šeimų susibūrę vieni kitiems reikė linkėjimų, dalinosi margučiais, prisiminė Velykų papročius, tradicijas Lietuvoje.

Graži Velykų šventė, Jurginės ir atsisveikinimo su Antanu Sprindžiu, išvykstančiu nuolatiniam gyvenimui į Lietuvą, suruošė Aniceta ir Jurgis Mazeikos, į savo svetingus namus sukvietę artimųjų 26 asmenis.

Šeiminkė Aniceta Mazeikienė, pradžioje pasveikinusi svečius, padėjo už dalyvavimą šioje trijų progų šventėje, dėkojo Aukščiausiam už globą, gerus draugus ir gražų sugyvenimą, pakvietė visus prie puošnaus Velykų stalo.

Vaišėms įpusėjus, klubo pirmininkas Jonas Daugėla pirmas tarė sveikinimo žodį. Nuosirdžiai dėkojo maloniems šeiminkams Anicetai ir Jurgiui Mazeikoms už tokią gražią šventę, vaišes ir negesantį draugystę, linkėjo visiems malonių Kristaus Prisikėlimo šventių, sveikatos ir gražaus gyvenimo.

Pasveikino šeiminką Jurgį vardo dienos proga, palinkėjo džiaugsmo ir geros sveikatos. Ta pačia proga pasveikino ir antrą Jurgį – Janušaitį, ypač linkėdamas sveikatos.

Abiem Jurgiams sudainuota „Ilgiausių metų“ linkėjimai.

Atsisveikinome ir Antaną Sprindį. Klubo pirmininkas Jonas Daugėla atsisveikino šio telkinio lietuvių vardu. Jis apgailestavo, kad netenkame mielo, kilnios širdies asmens, kuris mūsų tarpe gražiai su

visais bendravo, lankė renginius, pamaldas, buvo visų mylimas, globojamas. Palinkėjo Tėvų žemėje dar daug gražių gyvenimo metų, nes Antanas Tėvynės ilgesiui gyveno visą ilgą tremties laiką.

Gediminas Lapėnas, atsisveikindamas Antaną Sprindį, sugrįžo į jaunystės dienas, pažintį, draugystę, jo būdo kilnias savybes ir neužmirštą draugiškumą. Linkėjo Tėvynėje jaukaus, gražaus gyvenimo ir nepamiršti Daytona Beach.

Trumpą žodį tarė ir Jurgis Janušaitis, prisimindamas Antano Sprindžio, kaip tremtinio dienas; jis, pagal poetą Bernardą Brazdžionį, buvo tikras per pasaulį keliaujantis žmogus. Po sveikinimų ir linkėjimų, jautrų atsisveikinimo žodį tarė ir Antanas Sprindys.

Jis prisiminė gyvenimą Tėvynėje, mokslą, operą, mielus draugus. Prisiminė tremtį, nelengvas gyvenimo sąlygas, iškūrimą Amerikoje. Jis labai dėkojo visiems ir šio telkinio lietuviams, kurie jį mylėjo, globojo, bendravo, visada kvietė į šeimas šventėms ar kitomis progomis. „To niekada nepamiršiu“, – sakė Antanas.

„Grįžtu į Tėvynę, į gimtąją žemę, kuri visuomet traukė, kurios visą ilgą tremties laikotarpį ilgėjau. Niekada nepamiršiu jūsų meilės, globos, nuosirdumo čia, Amerikoje; tai mano gyvenimą skaidrino, džiugino, ypač kai netekau savo gyvenimo ištikimosios palydovės a.a. Irenos, kuri dabar ilsisi Tėvų žemėje, o aš turėsiu galimybių ją dažniau aplankyti. Jeigu kada lankysitės Lietuvoje, būtinai aplankykite mane, visuomet esate laukiami ir su meile būsit sutinkami. Tad, mano brangieji, tariau Jums sudie, šeiminkams Jurgiui ir Anicetai nuosirdų aciu už tokią gražią šventę...“, kalbėjo jautriai mūsų mielas Antanas Sprindys,

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL, and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazinami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė – Danutė Bindokienė

Administratorius – Valentinas Krumpis

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ka nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisyti savo nuostoria. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome prisiųsti kopiją.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už prieinamą kainą. Pacientai
primami absoliučiai punktualiai.
Susitarimui (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia i vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-8622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Suite 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-8888
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽUOBA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 3, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

kuris jau kitą dieną su sūnumis išvyko į Čikagą, iš kur vyks į Lietuvą.

Visi šventės dalyviai padainavo „Ilgiausių metų“ ir „Valio, valio“ linkėjimus.

Mielam Antanui Sprindžiui linkime Aukščiausiojo palaimos sugrįžus į Tėvų žemę; mes jo niekada nepamiršime.

ŠILBAJORIŲ ŠEIMOS
ŠVENTĖ

Danutė ir Algirdas Šilbajoriai, balandžio 16 d. šventę savo vedybinio gyvenimo 50-ties metų sukaktį, dabar planuoja birželio pabaigoje su visa savo šeima: dviem sūnumis, marčiomis, keturiais vaikais ir viena vaikaite vykti į Lietuvą ir ten dar kartą švesti gražaus, laimingo vedybinio gyvenimo sukaktį. Tėveliai nori parodyti Amerikoje gimusiems ir augantiems savo gražios šeimos nariams, Danutės ir Algirdo tėvelių ir senelių gimtąjį kraštą.

Jurgis Janušaitis

Dr. Viktoras Stankus iš Cleveland, OH, kalba Korp. Neo-Lithuania specialiaame susirinkime Pasaulio lietuvių centro Bočių mėnėje š.m. balandžio 16 d. Nuotr. Edvardo Šulaičio

Jurginės maloniai šventė dabar Floridoje gyvenantys seni biciai Jurgis Mazeika ir žurn. Jurgis Janušaitis, Čikagoje buvę populiarius „Parama“ prekybos savininkai.

KITA GAIDA APIE NATO

BRONIUS NAINYS

„Sėkmadienį buvau Lietuvos nepriklausomybės minėjime Vašingtone. Kalbėjo du amerikiečiai, po kelis metus dirbę Lietuvoje. Vienas iš jų — karius, buvęs ryšininkas su Lietuvos kariuomene, o į JAV grįžo su lietuvaite žmona. Anot jo, sprendimas apie Lietuvos įstojimą į NATO bus politinis, bet ne karinis, taigi Lietuvos apsiginklavimas mažai ką reikš. Tai aš žinojau visą laiką“, rašo bičiulis iš JAV sostinės.

Prie tokių išvadų turbūt jungtųsi daug kas, nes tai tikrove pagrįstas galvojimas. Kai po keisto, vien tik oro jėgoms pasikliauto, Kosovo karo NATO pajėgų vadai vertino jo pasekmes, rado daug spragų. Kvaršino jų galvas klausimai, kodėl, užuot numatytų kelių dienų, karas užsities net ke- liolika savaitių, kodėl ne visi sproginiai kritę į moderniausiais taikikliais nurodomus taikinius ir kodėl strategų parinkti taikiniai ne visuomet buvo tiksliai surasti, nors beveik nuliui prilygstanti priešų gynyba veikti nekludė. JAV oro pajėgų vadai siūlė daug šios ginkluotės pakeitimų, tarp jų — ir naują lėktuvą, kurio kaina šturpo net ir pačius karingiausius JAV senatorius. O kokių būdu prie tokios ginkluotės galėtų prisidėti Lietuva, jeigu vienam tokiame lėktuvei pagaminti gal neuztektų net viso valstybės biudžeto?

Todėl ne kiek nenustebau, ką tik dabar iš viešybės Amerikos grįžusių dvių Lietuvos politikų „atradimu“, kad JAV politinio elito požiūris į NATO plėtros antrąją bangą smarkiai atšalo, ir 19-kos NATO priklausančių valstybių nesenai paskelbtu oficialiu pranešimu, vertinančiu Lietuvos pasirodymą, kuriam pabrėžiamas sąjungos su- siirpinimas dėl Lietuvos ne- sugebėjimo vykdyti užsibrėžto gynybos finansavimo plano, ir blogėjančia visuomenės nuo- mone apie Lietuvos narystę NATO. Tie politikai, Laima Andriekienė ir Vidmantas Ži- melis, irgi girdėję, kad šian- dien JAV Kongresas jau nebe- balsuotų už Čekijos, Lenkijos, Vengrijos priėmimą į NATO. Tokias nuotaikas jis patyrė, kalbėdamiesi su valdžiai ne- priklausančiais JAV politikais žinovais. Sunku patikrinti to- kio teiginio tikslumą, bet jeigu ir būtų taip, kaip šie Lietuvos politikai girdėjo, šiuo atveju JAV atstovų balsavimą galėtų lemti gal ir karinės priežastys, nes pastarosios valstybės, pvz., Lenkija, kariškai yra

bent keiliolika kartų stipres- nės negu Lietuva. Įdomu tik, ar šie Lietuvos politikai tokius pačius teiginius būtų išgirdę iš Valstybės departamento ir Kongreso narių. Ar teiginiai nebūtų buvę tokie pat, kaip ir anksčiau: „teisingu keliu ei- nate, Lietuvos pasirodyme į NATO matyti pažanga, taip darykite ir toliau, didinkite karinį biudžetą, ir netrukus Lietuva bus NATO narė. Bet, žinoma, ne žodeliu, kaip anks-čiau, taip ir dabar, nebuvo užsiminta, kada tas „netru- kus“ bus. Tad ar tas Andri- kienės ir Žimelio „atradimas“ nebus tik JAV politikų kalbos išsivertimas į suprantamą kalbą ir suvokimas, kad tokia jų šneka yra tik mandagus, ramantis, bet visiškai bever- tis pataškėjimas per petį. Jei tai iš tikrųjų suvokta, tad ar ne čia ir bus pati didžiausia pažanga Lietuvos kelyje į NATO? O jeigu kai kurie Lie- tuvos politikai tai dar nesu- vokė, patartina jiems paklau- syti vis garsiau suaidincio „liaudies“, tos patios, kuriai atstovauti Andriekienė ir Ži- melis partiją įsteigė, balso. Nuolat garsėjantis jos skep- tiškumas NATO atžvilgiu ir turbūt geriau suvokiantis tuos tuosius Vakarų politikų ra- minimus, o taip pat ir nuola- tinius reikalavimus didinti karinį biudžetą valstybės gy- ventojų gerovės sąskaiton, tu- retų būti rimtas išspėjimas Lie- tuvos politikams pergaltoti visą į NATO įstojimo pasi- ruošimo eigą. Vargu ar Lietu- va padidins NATO pajėgumą, savo karinį biudžetą iš 1.5 proc. nuosimio vidutinio vi- daus gaminio padidindama iki 2.0 proc., tačiau krašto eko- nominio gyvenimo tikrai ne- pagerins, tik dar daugiau žmonių nu teks prieš šią or- ganizaciją. Ir todėl NATO vado- vai taip primygtinai to reika- lauja iš Lietuvos, kai pati pa- grindinė NATO pajėga Euro- poje, Vokietija, irgi teskiria tik 1.5 proc. savo vidutinio vi- daus gaminio? Ar tai nėra tik tyčinis spaudimas Lietuvos keliui į NATO apsunkinti? O kai dėl to žmonės pradeda niurnėti, tada, tiesą truputį pakreipus, jau skelbiama apie blogėjančią žmonių nuomonę, apie Lietuvos į NATO įstojimą aplanamą.

Nors tokios nuotaikos Lie- tuvos visuomenėje NATO biu- rokratams šiek tiek rūpesčio ir sukelia, tačiau jie žino, kad bendros valstybės politikos dėl įstojimo į šią organizaciją jos nelemia. Tai tik įtaigoja Lie- tuvos vadovus būti atsargės- niais: ir — kietesniais. Jos

reiškia, kad Lietuva pradeda suvokti vakarietišką politikų žaidimus ir atitinkamai į juos atsiliepi. Lietuvos vadovai patys žino, kokios kariuome- nės Lietuvai reikia, bet taip pat jie žino, kokią kariuomenę šiomis ekonominėmis sąlygo- mis galima kurti, ir be reikalo nemano persistengti, ypač su- vokę, kad ne Lietuvos karinė jėga, bet bendra Vakarų politi- ka lems jos kelią į NATO. Ir tai jau nėra toks blogas žen-klas.

Toms kitoms, o gal tokioms patioms, tik labiau išryškin- toms, gaidoms iš Vakarų at- skambėjus, ir Lietuvai ban- dant į jas atsiliepti, kyla klaui- simas, kaip į jas atsiliepi JAV ir Kanados lietuviai, kurie vie- nu laiku buvo labai stipriai išsi- jęję į NATO šoki, griebiesi net vadovaujantį vaidmens. Įstojimo variklis — irgi karinė stiprybė. Vilniuje, pamatę žy- giuojančių Lietuvos karių bū- relį, čia grįžę aiškino apie ko- vai parengtas divizijas, šimtus tūkstančių atsarginių, kalė mums, neišmanėliams, į gal- vas, kad Lietuva NATO narys- tei pasirodusi geriau negu Lenkija. O pats JAV LB prezi- dumo pirmininkas skraidė po JAV LB padalinis ir dar re- zoliucijomis juos baudė. Į NATO žaidimą jungėsi ir PLB valdyba. Sušaukę Toronte konferenciją, sukvietė LB va- dovus (JAV LB Krašto valdy- ba joje nedalyvavo — ji pati viena ir tuojau pat žadėjo Lie- tuvą į NATO nuvesti), amba- sadorius, konsulus, spaudą ir dvi dienas vieni kitiems skaitė paskaitas. Išvada: rengėja PLB valdyba gavo mandatą telkti ir skleisti informaciją apie NATO ir JAV LB krašto valdybos per atstovų Vašin- gtone įteiktą ultimatumą prieš visus tuo žaidimu paabejojusį „Pasaulio lietuvių“ redaktorių. Ultimatumas, aišku, savo už- duotį atliko, bet informaciją, kas tik norėjo be jokio mandato. O šalia to, „Drauge“, jos irgi bu- vo daugiau negu reikia.

Turbūt konferencijos isma- ginta dėl NATO dar penkis kartus posėdžiavo ir Kanados LB valdyba. Paruošė lanksti- nuką, išplatino ją tarp KLB apylinkių ir parase Kanados premjerui raštą. Tos veiklos naudą „Tėviškos žiburiose“ aprašė viena, anksčiau irgi mažai lietuviškoje veikloje gr- deta, vikriai ant NATO ban- gos užšokusi ir kaip Lietuvą į ją nuvesti visus mokiusi, mo- teriške. „Niekas į mus nekrei- pė dėmesio ir nenorėjo su mu- mis kalbėti, — skundėsi nar- suolė, ir raštą premjerams Jean Chretien neatsakė... nuskri- dęs į Madridą (ten vykusioje NATO konferencijoje kaip tik ir buvo svarstomas naujų na- rių priėmimo klausimas B.N.)

PRAŠO PARAMOS „ELEKTROS TILTUI“

Lietuvos ministras pirmi- ninkas Andrius Kubilius ba- landžio mėnesį kreipėsi į Eu- ropos Komisijos (EK) prez. Romano Prodi, prašydamas tarpininkavimo įtraukiant Lietuvos ir Lenkijos „elektros tilto“ projektą į Stojimo ben- dradarbiavimo tikslus.

„Norėčiau atkreipti Jūsų dė- mesį į vieną svarbiausių Lie- tuvos pasirengimo narystei Europos Sąjungoje (ES) pro- jektą, kuriam kol kas nėra skiriamas pakankamas dėme- sys bendradarbiavimo su EK“, rašoma premjero A. Kubiliaus laiške R. Prodi. Tai elektros perdavimo linijos tarp Lietu- vos ir Lenkijos, vadinamojo „elektros tilto“, projektas.

Laiške EK prezidentui A. Kubilius nurodo, kad šiam projektui iš esmės jau yra pritarusios Lietuvos ir Lenki- jos vyriausybės.

Pažymima, kad „elektros til- to“ projekto įgyvendinimas turi didelę ne tik ekonominę, bet ir politinę reikšmę, nes „leisť Lietuvos ir kitų Balti- jės valstybių elektros tink- lams įsijungti į integruotą ES elektros rinką ir taip su- teiktų galimybę atsiskirti da- bartinės vienpusės energeti- nės orientacijos“.

„Man ypač malonu pažy- meti, jog EK viena pirmųjų pasisakė prieš Lietuvos pri- ėmimą į NATO“.

Turbūt taip ir pasibaigė tas garsus PLB, JAV LB ir PLB žygis į NATO, nes iš tikrųjų, ypač stebint po Bendruomenės apylinkes skrajojanti pulki- ninką, kartais sunku buvo su- vokti, ar Bendruomenė Lie- tuvą veda į NATO, ar ji pati nori ten pakilti. Ir kokios bergždžios tiko tos pastangos. Bet ar kitokios jos ir galėjo būti, nes iš tikrųjų jos buvo reikalingos mažai šioje srityje susivokiančių, bet didelių va- dus vaizduojančių, neva „nati- ninkų“ savęs pačių pasiblizgi- nimui Lietuvoje. O kad jos bū- tų buvę kur nors kitur panau- dotos, mūsų pačių lietuvių iš- laikymo reikalams! Netruk- dama Lietuva, pati, gal dar ir anksčiau, ir tikresnį kelią į NATO būtų susiradusi, ir pa- veikiau savo užduotį būtų vykdžiusi. O mūsų reikiamai panaudotomis pastangomis gal ir lietuvių žaidiniai už- kardą Punks būtų buvusi pa- naikinta, Lenkijos bei Pietų Amerikos lietuviams būtų su- darytos sąlygos į tautinių šo- kių šventę Toronte atskirti, ir būtų rušiamas ateinančiais metais numatyta dainų šven- tė. Bet... tie darbai jau sunkūs ir ordinų už juos niekas neda- rina.

1998 metais Valstybinė mo- kesčių inspekcija už leidimus darbavimams ir leidimus dirbti gavo 432,200 litų žyminio mokesčio, iš jų už leidimus dirbti ir leidimų pratęsimą — 129,200 litų.

Be to, užsieniečių įdarbini- mas Lietuvoje reguliuojamas nustatant kvotas, kuri šiemet yra 1,300 asmenų.

Daugiausiai leidimų dirbti pernai gavo specialistai iš Ukrainos (337), Rusijos (257), Baltarusijos (81), JAV (66), Kinijos (62), Didžiosios Brita- nijos (54), Vokietijos (40), Švedijos (39), Suomijos (33) ir kitų valstybių.

Tokių leidimų daugiausiai išduota laivų dalių surinkė- jams (231), laivų korpusų su- virintojams (187), inžinieriams (143), pedagogams (116), taip pat virėjams, vady- bininkams, ekonomistams.

išreiškė aiškų pasiryžimą fi- nansiškai prisidėti, spren- džiant su Ignalinos atominė elektrine susijusias proble- mas. Tai leidžia mums tikėti, kad sulauksime Jūsų paramos ir dėmesio „elektros tilto“ pro- jektui“, rašo A. Kubilius.

Laiške Lenkijos premjerui Jerzy Buzek premjeras A. Ku- bilius praneša apie laišką EK prezidentui ir prašo, siekiant kuo greičiau pradėti „elektros tilto“ tiesimą, „nurodyti kon- kretias institucijas ir asmenų sąrašą, su kuriais būtų galima pačiu artimiausiu metu rengti projektą ir pasirašyti tarpval- stybinį susitarimą dėl šio pro- jekto realizavimo pagrindinių aspektų“.

Kartu Lietuvos premjeras padėjo Lenkijos vyriausybės vadovui už prieš savaitę Dani- jos Koldingo mieste vykusio susitikimo metu suteiktą in- formaciją apie dujotiekio iš Norvegijos į Lenkiją tiesimo projektą ir galimybę prie šio projekto prisidėti Lietuvai bei kitoms Baltijos valstybėms.

UŽSIENIEČIAI GALĖS DIRBTI LIETUVOJE

Kaip pranešė BNS ba- landžio 26 d., Lietuvos Vyriausybė supaprastino užsienio valstybių piliečių ir asmenų be pilietybės įdarbinimo Lie- tuvoje tvarką.

Dabar tokie asmenys, norė- dami įsidarbinti Lietuvoje, privalės įsigyti tik leidimą dirbti. Toks leidimas viene- riems metams bei jo pratėsi- mas kainuos po 110 litų. Iki šiol už leidimus įdarbinti už- sienietį iš įmonės buvo ima- mas 276 litų mokeskis, o už leidimo dirbti išdavimą — žyminis mokeskis: laikotarpiai iki vienerių metų — 110 litų, ilgiau nei vieneriems metams — 166 litai.

1998 metais Valstybinė mo- kesčių inspekcija už leidimus darbavimams ir leidimus dirbti gavo 432,200 litų žyminio mokesčio, iš jų už leidimus dirbti ir leidimų pratęsimą — 129,200 litų.

Be to, užsieniečių įdarbini- mas Lietuvoje reguliuojamas nustatant kvotas, kuri šiemet yra 1,300 asmenų.

Daugiausiai leidimų dirbti pernai gavo specialistai iš Ukrainos (337), Rusijos (257), Baltarusijos (81), JAV (66), Kinijos (62), Didžiosios Brita- nijos (54), Vokietijos (40), Švedijos (39), Suomijos (33) ir kitų valstybių.

Tokių leidimų daugiausiai išduota laivų dalių surinkė- jams (231), laivų korpusų su- virintojams (187), inžinieriams (143), pedagogams (116), taip pat virėjams, vady- bininkams, ekonomistams.

DRAUGAS, 2000 m. gegužės 11 d., ketvirtadienis 3

Danutė Bindokienė

„Nebeužtvenski upės bėgimo“

Šios savaitės „The New York Times“ „Science“ skyriu- je išspausdintas straipsnis apie Naujosios Zelandijos pa- stangas sulaukyti „nepagei- daujamų imigrantų“ bangą, nuolat plūstančią į jos terito-riją. Tiesa, tai ne asmenys, ieškantys geresnio gyvenimo, uždario ir naujų horizontų. Bet vis tik jų antplūdis sudaro ypatingą pavojų to krašto gy- vajai gamtai. Mat, čia kalba- ma apie įvairią florą ir fauną, tyčiomis ar atsitiktinai įveža- mi į N. Zelandiją, ten leng- vai prisitaikanti prie naujų klimato bei dirvožemio sąlygų ir ilgainiui išstumianti vie- tinių gyvius ar augalus.

Valstybė imasi griežtų prie- monių prieš tokius „imi- grantus“, o žmonės, kurie ne- nori paklusti įstatymams ir draudžiamus augalus ar gy- vius importuoti, nubaudžia- mi iki 48,500 dol. pinigine bauda ir iki 5 metų kalėjimu. Muilinėse kasmet pasitaiko per 86,000 atvejų, kai įvežama kontrabanda konfiskuojama, bet, kaip straipsnyje užsime- nama, vargiai ir visos apsau- bės priemonės pajėgūs „už- tvenkinti tą sravų upės bėgimą“.

Su panašia problema, kai užsienietiška flora bei fauna nelegaliai patenka į vandenį bei sausumą, kovoja daugelis kraštų, jų tarpe ir Amerika. Tačiau tai bergždžios pastan- gos, nes per ryšius su visu pa- sauliu — importą, turizmą, verslą ir pan. — neišvengia- mai atkeliauja ir nepageidau- tinų dalykų (palyginkime me- džiuis naikinančius vadinamuosius „ilganosius“ vabalus, su kuriais šiuo metu taip aršiai kovoja Čikaga — jie atkeliauja iš Kinijos su mediniais prekių įpakavimais).

Tačiau šiuo metu rūpi- namasi ne tiek nepageidau- jamų gyvių ar augalų ant- plūdžiui, kiek — žmonėms. Daugelyje kraštų svarstoma, kaip užkirsti jiems kelią arba bent griežtai apriboti atvyks- tančiųjų skaičių. Nors visais laikais žmonės emigruodavo į užsienį — ir buvo priimami (nustatant specialias kvotas), bet toks įvairių tautybių maišymasis, koks vyksta da- bar, vargiai kada buvo.

Ypač imigrantų skaičius pa- gausėjo po Sovietų Sąjungos žlugimo, kai buvusių pavergtų žlugtų žmonėms atsivėrė var- tai į platųjį pasaulį. Prie to dar prisideda neramumai bei kariniai veiksmai Balkanų pu- siasalyje, Afrikoje ir kitur. Žmonėms natūralu ieškoti

šviesesnės ateities sau ir savo vaikams. Jeigu savame krašte jos neįmanoma numatyti, tai belieka viena išeitis — svetur paieškoti.

Amerika galbūt yra vienin- telė pasaulio valstybė, kurios gyventojai susideda iš įvai- riausių tautybių, rasų, kul- tūrų. Nors jie yra lojalūs savo naujai tėvynei ir kalba (bent dauguma) anglų kalba, bet nėra atsakę ir savo įgim- tosios tautinės tapatybės, pa- pročių, dažnu atveju — ir kal- bos. Visa tai netrukdo jiems būti gerais amerikiečiais, o Amerikai — augti, stiprėti. Kas kita Europoje, kur pagrindi- nę gyventojų masę sudaro vienos tautybės žmonės. Visos valstybės be ypatingų sun- kumų gali įjungti tam tikrą imigrantų skaičių, bet po to — susiduriama su rimtomis kliūtėmis. Arba bent taip ma- no ir vietiniai gyventojai, ir valdžia. Kai nepavyksta už- kamšyti valstybės sienose spragų, pro kurias veržiasi ne- legalūs imigrantai, tautoje ky- la nepasitenkinimas ir — kraštutiniausiu atveju — net imamasi smurto priemonių.

Prieš imigrantus jau ne kartą ir oficialiai pasisakyta Austrijoje, Prancūzijoje, Vo- kietijoje, Italijoje ir kitur. Atrodo, kad ne apie visus užsieniečius, siekiančius ap- sigyventi vienoje ar kitoje val- stybėje, vyrauja vienokia nuo- mone. Daugiausia nepagei- daujami kitarasiai, neišsi- mokslinę, juodadarbiai. Ar įmanoma tą „gyvą upę už- tvenkinti“? Tiesa, Europa tai mėgina įvairiais būdais pada- ryti, bet yra ir skeptikų.

Pesimistai spėlioja, kad il- gainiui vienos tautos, vienos kalbos, vienos kultūros sąvoka išnyksianti iš pasaulio kasdie- nybės. Atviros valstybių sie- nos, joms vis tampa priau- jungiantis į sąjungas ir tarp- tautinio bendradarbiavimo grupuotes, dar pagausins gy- vantųjų apykaitos vyksmą. Šiandien išreiškiama baimė, kad toji apykaita suniveluos tautas, sunaikins jų tapatybę ir dėl to pasaulis pasidarys skurdėsnis. Optimistai atre- mia, kad — jeigu tai įvyktų — mūsų planetoje išsivyratų pastovėsnė taika. Vienaip ar kitaip, nedidelės tautos (ir Lietuva), turi dar stipriau- stovėti savo kalbos, kultūros, tradicijų sargyboje. Ne kosmo- politizmo įvedimu reikia rū- pintis, o savo tautinės tapa- tybės išsaugojimu.

VEPRIAI - WEPPEREN - VEPŠI

JONAS ŠARKA

Tėsinys

Nr.6

Be to, ką matė jau minėti vokiečių žvalgai, iš tenai į vakarų pusę saulėtą dieną dar galėję ma- tyti Panoterius, Siesikus ir už penkių kilometrų buvusią mū- sų sodybą. Visa tai mán tuomet atrodė pasaulio pradžia ir pabaiga. Joks menininkas ar fotografas negalėtų suteikti gražesnio paveikslą. Gal tik sakalai, vanagai ir kregždės galėjo gėrėtis tokiu dangišku vaizdu. Ir tik neseniai, lan- kantis Vepriuose ir žiūrint į nei pusės pirmąsio bokšto nebeturintį dabartinį, tyli ne- apykanta viduje kilo tam vo- kiečių karininkui ar feldfebe- liui, davusiam įsakymą jį su- sprogdinti. Mielai būtų au vel tomis išklusiomis kopėcio- mis kopę bokšto viduriu iki pat jo viršūnės... Tik, deja, ne-

butiau dabar radęs tos apy- linkės panoramoje nei savo so- dybos, kurią karo audra, o vė- liau kolkio vadovybė dūmais ir pelenais pavertė. Nebūtiau radęs nei šimtų kitų sodybų, kurios panašiomis aplinky- bėmis išnyko nuo žemės pa- viršiaus. Ir keista, kad net kregždžių ten nebėra, nes nė- bėra palėpių, kuriose jos liz- dus lipydavo.

Gerai prisimenu ir bažny- čios vargonus. Tais laikais jais vargonuodavo mano tėtės ge- ras draugas Lukoševičius. Jis ir bažnyčios chorui diriguoda- vo. Tėtė dažnai pagelbėdavo su vargonų dumplių potimu. Dumplės buvo nemaža fortepi- jono dydžio ir joms reikėjo nuolatinio pumpuotojo. Kartą sėkmadieninių Mišių metu pa- bandžiau savo tėtę pavaduoti.

Pradžioje sekė neblogai, bet po kiek laiko mano pritruko jėgų, išmūšė prakaitas, dump- lės pritruko oro ir dėl to pra- dėjo aptilti vargonų muzika. Klebonas Boleslovas Vėgelė net nuo altoriaus atsiskuko iš- tirti problemas, o vargonininkas gana garsiai paragino ma- no tėtį grįžti prie dumplių ran- kenos. Tą nerimtą incidentą veliau klebonas Vėgelė tik juo- kais nuleido, nes mano tėtė buvo toks žmogus, ant kurio mažai kas supykėdavo. Ak, tie jaunatviški, lengvapediški, lengvabūdžiški, išdykėliški vai- kū pokštai! Apie juos Kristijō- nas Donelaitis jau seniai bylo- jo: „jauns žmogus, durnai

dukinėdams, Nei sidabras gyvs stiklas, gudriai šokinėja Ir per daug durnuodams, sav išskadą padaro. Juk ir mes visi, glūpi dar būdami snargliai, Daug visokių niekniakų glūpų prasimanėm“.

Kunigas B. Vėgelė į Veprius klebonauti atskėlė, berods, 1928 m., kaip tik laiku mane pakrikštyti. Prie jo man iš ki- tur atvykę vyskupas, berods, vysk. J. J. Skvireckas į veidą švelniai plaukštelėjo, suteik- damas Sutvirtinimo sakra- mentą — „dirmavojo“. Kun. Vėgelė mokykloje (pradžios) ir žemės ūkio mokykloje buvo kapelionu. Tai buvo labai įdo- mus ir visų labai mėgstamas žmogus. Atmenu, kaip jis kar- tą, pakeisdamas neatykusi ar pavėlavus vietinės koman- dos žaidėją, sutaną pasikėlęs iki kelių, spardė futbolą. Vep- riškiai, tą dieną laimėję rung- tynes, kleboną nešiojo ant pe- čių po aikštę. 1941 m. birželio 22 d., vos prasidėjus karui tarp Vokietijos ir SSSR, jis Skaruliuose, kartu su kitais dviem kunigais, raudonarmie- čių buvo žiauriai nukankintas ir sušaudytas. Gal rytojau dieną ir gal tą patį raudonar- miečių daliny, nuo Skarulių

pusės atsidanginusį, sušaudė ir mano dėdę, mamos brolį Jo- ną Ramoną už tai, kad pas jį kišenėje rado mažą vokišką pistoletą. O galbūt todėl, kad tą dieną jis dėvėjo dar visai naujus, juodus aulinius batus. Be batų jis buvo rastas pa- miškėje, gal kilometrą nuo sa- vo gimtųjų Labanosių kaimo. O pusmetį prieš tai politrukas vienoje Vilniaus kaviniėje nu- šovė ir jau minėto Veprių var- gonininko sūnų, leitenantą Stasį Lukoševičių dėl to, kad pasakęs, jog Stalino saulei užšildžius, Lietuvoje sviestas sutirpės. Jį gerai prisimenu, nes po vienos medžioklės Mar- tiniškių miške net du litus davė už tai, kad aš šerną ant jo „užvarė“.

Kun. Vėgelė palaidotas Skarulių bažnyčios šventoriuje, o abu pastarieji išlisi Veprių ka- pinėse.

(Bus daugiau)

Viena naujai atstatytų Kryžiaus kelių koplytelių Vepriuose. Dešinėje — Jonas Šarka

„PRADĖJOME EITI NE PRIE KAMIENO, O PRIE PAT ŠAKNŲ“

Tautos fondo metinis narių susirinkimas

26-tasis metinis visuotinis Tautos fondo (toliau — TF) narių susirinkimas įvyko balandžio 29 d. Kultūros židinyje, Brooklyne, NY.

Kaip ir praėjusieji, prieš susirinkimą, pranciškonų vienuolyno koplyčioje, už mirusius TF narius, geradarius ir rėmėjus buvo aukojamos Mišios, kurias aukėjo vienuolyno viršininkas kun. Pranciškus Giedgaudas, OFM.

Atvykstančių į susirinkimą narių registracija prasidėjo 9:30 val. r. Prie registracijos stalo stropiai darbavosi Aldona Katienienė ir dr. Jadvyga Vytuvienė.

Susirinkimą, šiek tiek pavėlavus, atidare ir susirinkusius pasveikino TF tarybos pirm. Jonas Vilgalys. Visiems sustojus, tyliame susikaupime pagerbus mirusius TF-donarius, su maldos žodžiu „Aukščiau siųsi kreipėsi vysk. Paulius Baltakis, OFM: „Dieve, išpažindami Tave tautų Tėvų, reikšdami dėkingumą ir prašydami Tavo palaimos, pradedame šį 26-tą Tautos fondo susirinkimą (...) Dieve, šiandien mes Tau ypatingai dėkome už atgaunamą valstybinę nepriklausomybę ir mums suteiktą galia per Tautos fondą talkinti tautai jos rytingose pastangose, kuriant demokratišką, krikščionišką bendruomenę. Dieve, laimink mūsų tautą, jos vadovus ir šiuos mūsų posėdžius, kad gerbdami vieni kitų nuomones vieningai dirbtume dėl šviesesnės Lietuvos ateities. Padėk mums atpažinti laiko ženklus, suvokti šios dienos Tautos fondo uždutis. To prašome per mūsų Viešpatį“.

Kadangi vyskupas turėjo išvykti tuojau po maldos, jis išreiškė savo sveikinimus ir linkėjimus.

Sudarius komisijas: mandatų (Vida Penikienė, Irena Veitienė, Vacys Steponis, Algis Vedeckas), nominacijų (Jurgis Valaitis, Juozas Giedraitis, Aldona Mackevičienė), nutarimų (Jurgis Valaitis, Nijolė Paronetto, Kęstutis Miklas) buvo sveikinimai. Žodžiu sveikino mūsų diplomatinės patriarchas Anicetas Simutis, LR gen. konsulas New Yorke Rimantas Morkvenas, Amerikos Lietuvių tarybos (ALT) vardu — Pranas Povilaitis ir Mažosios Lietuvos Rezistencijos sąjūdžio vardu — Ieva Jankutė. Raštu sveikino PLB pirm. Vytautas Kamantas, ALB pirm. Regina Narušienė ir LR ambasada Vašingtone.

Kad susirinkimas legaliai būtų toliau tęsimas, pagal TF įstatus, reikalinga turėti 2/3 balsų. Tiek nebuvo. (TF sarašuose yra 2,449 nariai su 21,091 balsais. Susirinkime dalyvavo 34 nariai. Su savo asmeniškais ir pagal 267 narių įgaliojimus — iš viso 7,757 balsai.) Reikėjo padaryti 1 valandos pertrauką. Kad tos valandos laiką užpildžius, su pasakaita, buvo pakviestas iš Čikagos Jonas Pabedinskis. Tačiau jam atvykti negalėjus, į jo vietą sutiko atvykti ir pakalbėti Tarptautinių mokslų studentė iš Lietuvos, Columbia universitete, New Yorke magistrantė Rūta Avulytė.

Rūtos laiku nesulaukus, vis dėlto, ta valanda veltui nepraėjo. Dr. Giedrė Kumpikaitė padarė platų pranešimą apie ankščiau veikusių Lietuvių piliečių klubą, Maspeth, NY, kuris yra išsilydęs iš lietuvių raiškų ir jau esąs parduotas. Paaiškino, kokios pastangos dėmos, kad „ratą atsukus atgal“.

Kitą pranešimą, apie Rozės Šomkaitės organizuojamas kompiuterių, maisto, drabužių siuntas, kaip ir kam tos siuntos išdalinos, padarė dr. Nijolė Paronetto.

Susirinkimui jau tapus legaliu, praėjusio 1999 m. susirinkimo protokolą perskaitė Vida Jankauskienė. Protokolas be pataisų buvo priimtas.

Vyko TF tarybos pirm. Jono Vilgalio pranešimas: „Lyginant TF su gyvu medžiu, — kalbėjo J. Vilgalys, — pradedame eiti ne nuo kamieno, o prie pat šaknų — priaugiančio, intelektualinio jaunimo“. Praėjusią vasarą buvusios paskirtos premijos gimnazijų ir vidurinių mokyklų abiturientams, parašiusiems rašinį tema „Aš ir Lietuva“. Buvo apdovanoti mokiniai, dalyvavę konkurse parašiusiems rašinį tema „Aš ir Lietuva“. Buvo apdovanoti mokiniai, dalyvavę konkurse parašiusiems rašinį tema „Aš ir Lietuva“.

Po pietų pertraukos susirinkimą tęsiant toliau demokratizacijos Lietuvoje tema, turėjo progos trumpai pakalbėti ir į keletą klausimų atsakyti studentė Rūta Avulytė.

TF tarybos ir valdybos pirmininkų pranešimai, nesant jokių diskusijų, buvo priimti. Penkių TF tarybos narių karencijai pasibaigus, naujai į tarybą išrinkti (ar perrinkti) šie asmenys: Pranas Povilaitis — 6,128 balsai, Jonas Pabedinskis — 4,665 b., Kostas Norvila — 4,548 b., Evaldas Remėza — 4,255 b. ir Rasa Razgaitienė — 4,039 b.

Į kontrolės komisiją perrinkta: Laima Lileika — 6,922 balsai, Vida Jankauskienė — 6,946 b. ir Antanas Vytuvius — 5,635 balsai.

Gan platų ir išsamų pranešimą padarė TF valdybos pirm. Algis Vedeckas. Valdyba turėjusi 7 posėdžius. Seniausia TF knyga einanti prie pabaigos. Ją ruošiant, sudurta su nekurios techniškomis kliūtimis. Knyga pasirodysianti dar šiais metais. Daug vilčių dedama į Lietuvos mokyklų įdukinimo vą. Bus ieškoma naujų būdų pasiekti aukotojus. Praėjusiais metais apdovanojta 150 abiturientų. Jų apdovanojimui TF skyres 15,000 dol. Apdovanojimui sąlygos — dalyvavimas visuomė-

nėje veikloje, parašyti savo autobiografiją ir rašinį „Aš ir Lietuva“. Rašinių rašymo projektas bus tęsiamas. Šių metų tema: „Ką apie pokario metų prisimena tėvai ir seneliai“. „Gyvoji istorija“ projektas jau užbaigtas. Ten įrašyta 601 partizanų, politinių kalinų, tremtinių ir 1941 m. sukilėlių atsiminimai. Tai 980 valandų išklausti pareikalaujanti medžiaga ir kita.

Prie valdybos pirmininko pranešimo pridėta ir 1999 m. finansinė apyskaita. Iš viso trijose sąskaitose 1999 m. gruodžio 31 d. buvo 2,894,606 dol. Pajamų turėta — 637,547 dol. Išlaidų — 422,539 dol. Pelnas — 215,068 dol.

Kontrolės komisijos aktą perskaitė Antanas Vytuvius. Šalia vienos kitos nežymios pastabos ar patarimo, rasta viskas tvarkoje.

Pranešimų iš kitų TF skyrių šį kartą nebuvo.

Po pietų pertraukos susirinkimą tęsiant toliau demokratizacijos Lietuvoje tema, turėjo progos trumpai pakalbėti ir į keletą klausimų atsakyti studentė Rūta Avulytė.

TF tarybos ir valdybos pirmininkų pranešimai, nesant jokių diskusijų, buvo priimti. Penkių TF tarybos narių karencijai pasibaigus, naujai į tarybą išrinkti (ar perrinkti) šie asmenys: Pranas Povilaitis — 6,128 balsai, Jonas Pabedinskis — 4,665 b., Kostas Norvila — 4,548 b., Evaldas Remėza — 4,255 b. ir Rasa Razgaitienė — 4,039 b.

Į kontrolės komisiją perrinkta: Laima Lileika — 6,922 balsai, Vida Jankauskienė — 6,946 b. ir Antanas Vytuvius — 5,635 balsai.

Nutarimų komisijos paruoštas 7 punktų nutarimus, juos atskirai apsvaistant, perskaitė Jurgis Valaitis. Nekuriuos punktus atidžiau aptarus, o 6-tą punktą atmetus, susirinkimas patvirtino. Nutarimai skelbiami prie šio straipsnelio.

Priartėjus prie klausimų ir atsakymų punkto, Jurgis Valaitis plačiau apibūdino Lietuvos mokyklų įdukinimo projektą, kvietė tuo projektu daugiau susirūpinti ir jį įsijungti.

Beartėjančių Lietuvoje Sei-

26-ojo Tautos fondo visuotinio narių susirinkimo dalyviai Kultūros židinyje, Brooklyn, NY.

Nuotr. S. Narkeliūnaitės

mo rinkimų proga Juozas Giedraitis išskėlė mintį, kad TF vadovybei būtų leista laisvės rankos apsisprendžiant demokratizacijos Lietuvoje įgyvendinimo reikalu. Susirinkusieji tai mintį priitarė.

Algis Vedeckas pasiūlė, kad ateityje metiniai TF suvažiavimai būtų šaukiami ne tik

New Yorke, bet ir kituose miestuose. Tas reikalas pavesta pasvarstyti tarybos ir valdybos posėdžiuose.

TF tarybos pirm. Jonas Vilgalys, išreiškęs padėką susirinkimo dalyviams, 26 Tautos fondo visuotinį metinį susirinkimą uždarė.

P. Palys

TAUTOS FONDO METINIO SUSIRINKIMO, ĮVYKUSIO 2000.04.29 D., KULTŪROS ŽIDINYJE, BROOKLYN, NY

Nutarimai

Tautos fondo 301 asmeniškai ar per įgaliotinius dalyvaujantys nariai, susirinkę 26-ojo metinio susirinkimo 2000-ųjų metų balandžio 29 dieną, Kultūros židinyje, Brooklyn, NY.

Džiaugiasi, kad Lietuva jau dešimtį metų gyvena laisva ir nuo svetimų nepriklausoma. Reiškia pasitenkinimą, kad TF šių sukaktuvinių metų laikotarpį ypatingą dėmesį skyrė Lietuvos jaunimui.

Yra susirūpinę, kad okupacijos metu Lietuvos gyventojams padarytoji moralinė žala yra išlikusi, kad ir toliau vyrauja be saiko išplitusi biurokratija, kuri, eikvodama valstybės lėšas, yra viena priežasčių, kad didelė gyventojų dalis skursta.

Yra nusivylę, kad užuot demokratijos įtvirtinimo politinių partijų ar atskirų asmenų veiksmams demokratija yra kompromituojama.

Pabrėžia, kad TF pirmoje vietoje rūpės į suaugusiųjų eiles ateinantis, sąmoningas, taurus, visuomeniškai ir tėvynę mylintis žmogus.

Todėl susirinkimas įpareigoja Tautos fondo tarybą:

1. Tęsti praėjusiais metais vykdytus ar pradėtus projektus, kaip, pavyzdžiui, mokyklų įdukinimas, jaunimo konkursai, parama Lietuvos paribių ir užribių mokykloms bei mokytojams, be šių, svarstant ir naujus pasiūlymus.

„MAŽEIKIŲ NAFTA“ IEŠKO NAFTOS ŽALIAVOS KAZACHSTANE

Kazachstanas ateityje galėtų tapti patikimu pastovių naftos susivienijimų „Mažeikių nafta“ tiekėju, po praėjusios savaitės vizito į Kazachstaną pareiškė „Mažeikių naftos“ valdybos narys, „Williams Lietuva“ generalinis direktorius Randy Majors.

„Jeigu „Mažeikių nafta“ Kazachstaną tiekėjam pasiūlys konkurencingą naftos kainą, ateityje yra realios galimybės turėti patikimą ir pastovų žaliavos šaltinį Mažeikių naftos perdirbimo įmonei ir Butingės terminalui“, sakė R. Majors.

Anot jo, kazachai leido suprasti, kad Kazachstane yra naftos Mažeikiams, teigiama antradienį išplatintame „Williams Lietuva“ pranešime spaudai, kuriame minima,

kad „Mažeikių nafta“ iš Kazachstano tikėtis gauti 4 mln. tonų naftos per metus.

Pokalbiai su Kazachstano naftininkais bus pratęsti per prezidento Valdo Adamkaus vizitą į Kazachstaną gegužės mėnesį. Oficialios delegacijos sudėtyje bus ir R. Majors.

Pernai „Mažeikių nafta“ iš Kazachstano atsigabeno 600,000 tonų naftos.

„Mažeikių naftos“ garantijos įsigyti papildomus 4 mln. tonų naftos galbūt padėtų patieinti naftotiekio pajėgumo didinimo projektą, sakė „Williams Lietuva“ vadovas. Anot R. Majors, šis projektas galėtų būti gera galimybė kazachų tiekėjams, Rusijos transportininkams ir „Mažeikių naftai“ išplėsti bendradarbiavimą ir verslo ryšius.

BNS

SKELBIMAI

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turis Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sažiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBES DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdėdame lietuviškus (gutters) ir dengiamo stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

Reikalinga moteriškų ir vyriškų rūbų siuvėja; 4412 W. 59 St. Tel. 773-735-5667.
Kalbėti angliškai arba lenkiškai.

TAISOME SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS.
H.DECKYS
TEL. 773-585-6624

Reikalingi vyrai ir moterys namų valymui Naperville rajone. Pageidaujama, kad turėtų savo automobilį. Geros darbo sąlygos. Galima susikabinti rusiškai, lietuviškai. Tel. 630-579-1366; 630-341-4242.

Pažintinės kelionės po Čikagą ir Illinois valstiją.
Tel. 312-560-1125; 708-205-1394; 708-442-7516.

HELP WANTED
Banquet waitresses/waiters
Condesa del Mar, 12220 S. Cicero
Alsip, IL. Apply in person.

Help Wanted
Experienced esthetician, busy Naperville salon/SPA. Great working environment. Guarantee. Benefits. High retail commission. Tel. 630-355-9700.

BUVĘ NACIŲ VERGAI GALI GAUTI KOMPENSACIJAS

Lietuviai, kaip ir visos pasaulio piliečiai, II pasaulinio karo metais prievarta dirbę Vokietijos ar Austrijos įmonėse, gali tikėtis kompensacijų. Ketvirtadienį premjeras Andrius Kubilius kreipėsi į Užsienio reikalų ministeriją, prašydamas iki birželio 1 dienos išsiaiškinti galimybes išmokėti tokias kompensacijas.

Gavus iš Užsienio reikalų ministerijos tokią informaciją, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai pavesta imtis atitinkamų veiksmų užtikrinant kompensacijų mokėjimo koordinavimą ir iki liepos 1 d. apie priimtus sprendimus informuoti vyriausybę.

Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos pareigūnai sakė, kad pernai gruodį po ilgų Vokietijos ir JAV atstovų derybų Berlyne buvo pasiektas pagrindinis susitarimas dėl kompensacijų dydžio. Vokietija įsipareigoja išmokėti 10 mlrd. Vokietijos markių asmenims, priverstinai dirbusiems II pasaulinio karo metais, 5 mlrd. Vokietijos markių ketina suteikti Vokietijos vyriausybė, o kitus 5 mlrd. — įmonės, naudojusių priverstinį darbą karo metais.

Šiemet kovo 22 d. Vokietijos ministrų kabinetas patvirtino įstatymą dėl kompensacijų. Jo pagrindu bus kuriamas „Prišalinimo, atsakomybės ir ateities“ fondas. Šio įstatymo patvirtinimo Bundestage ga-

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
OFFICE (773) 586-8888
HOME (708) 425-7188
FAX (708) 586-4818

RIMAS L. STANKUS

• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Onyx

New Vision
12932 S. LeGrange
Palm Park, IL 60464
Bus.: 708-361-0800
Voice Mail: 773-854-7820
Pager: 708-892-2573
Fax: 708-361-9618

DANUTĖ MAYER
Dirba naujoje įstaigoje. Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiestuose, kreipkitės į DANUTĖ MAYER. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patars. Nuosavybių įkainavimas veltui.

Telbū paslaugas parduodant ar perkant namus, butus, žemės sklypą. Padėdau susirasti būstą nuomavimui arba išnuomoti Jūsų turimas patalpas, galu tarpininkauti gaunant finansinę paskolą.

O'FLAHERTY REALTORS & BUILDERS, Inc.
Grazina Jonavienė
708-430-1000
708-599-4399
jonavicius@aol.com

Perkate automobilį? Turite kredito problemų? Nėra kredito istorijos? Pirmas automobilis? Neigali naujame darbe? Ką tik atvykote į JAV? Ne problemos! Žemos automobilų kainos! Maži mėnesiniai mokėjimai! Nėra pradinio mokesčio! Galėsite sėst už valro Handlen! (630)-234-8222

Reikalingos moteriškų rūbų siuvėjos-pagalbinės.
Tel. 708-557-5830.

Skubiai parduodu automobilį Ford Escort 91 m. Japoniškas sportinis Mazdos variklis, 16 vožtuvų, 120,000 mylių. Kaina \$2,500. Tel. 773-539-6301, Vida. Galima derėtis.

Tautos fondo suvažiavime — prezidentas. Iš kairės: Pranas Povilaitis, Jurgis Valaitis, Jonas Vilgalys, Malvina Kleveckienė. Nuotr. S. Narkeliūnaitės

ŽVILGSNIS Į VASAROS STOVYKLAS

VALDEMARAS MICHALAUSKAS

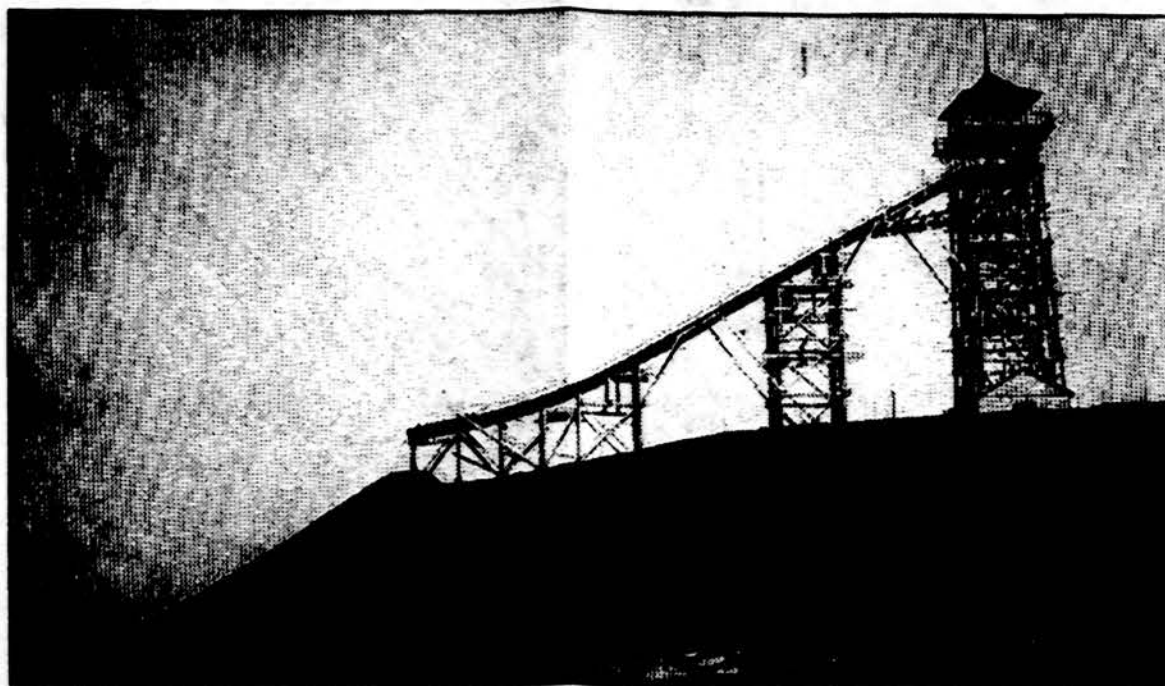
Vaikystės draugo Vitalio Lemberto, gyvenančio Kalifornijoje, pakviestas, ir šią viešąją giminių kvietimą pratešęs Texas, šių metų sausio-vasario mėn. turėjau progos daug ką išimencinio pamatyti Pietvakarių Amerikoje.

Nemaža minčių, kaip organizuoti jaunimo poilsį ir ugdyti savanaudiškumą, sukėlė lankytas į šiaurės rytus nuo San Antonio, Texas, Kerrville rajone esantis gyvulių ūkis, savo pavadinimu, beje, „sutampantis“ su mano vardu. Waldemar kelių trobesių sodyba, statyta iš rąstų ir kalkakmenių prieš maždaug šimtą metų, mane ne tiek domino istorijos, architektūros požiūriu, kiek pastatų ir juos supančių kelių hektarų ploto panaudojimu.

Po Waldemar Schneider, vokiečių kilmės amerikiečio, mirties visa ši nuosavybė dar prieš I pasaulinį karą atiteko religinei bendruomenei, kuri labai didelį dėmesį skyrė šviečiamajai bei auklėjamajai veiklai. Tolydžio šios veiklos kryptis tapo vis juntamesnė. Arklių auginimas imtas sieti ne tik su jų pardavimu, bet ir su pramogomis, joimo meistriškumo mokymu gausiai sodybą lankantiems turistams, įvairių renginių dalyviams, atostogų metu čia stovyklaujantiems moksleiviams. Waldemar sodyboje visus metus vyksta kultūrinių-humanitarinių programų renginiai, akademiniai užsiėmimai. Mačiau, kaip į savaitę trukusią stovyklą suvažiuavę studentai dailininkai vaizdingame Gvadelupės upės slėnyje: vie-

ni, pasistatę molbertus, tapė, kiti, susėdę ant suolų specialiai įrengtoje aikštelėje, klausė lektoriaus žodžių, užsirašinėjo. Trumpesnės ar ilgesnės mokyklų auklėtinų stovyklos, įvairiausi konkursai, savaitgalių sambūriai, konferencijos, iš čia transliuojamos diskusijos, laidos, koncertai, ekskursijos ir pavieniui svečių lankymasis į šią savito grožio sodybą, supamą aukštų, apnuogintų kalkakmenių kalvų su sraunia, vandeninga upe padėdė — kasdienis reiškinys. Daug ką čia atvažiuoti, papūti gundo ir ūkyje auginami žirgai, kuriais už tam tikrą mokestį išjojama pajodinėti po apylinkes arba treniruojamasi manieže. Ir kuo jodinėti yra iš ko rinktis — nuo smarkuolio mustango iki lėtapėdžio asilėno. Mačiau, kad kai kas čia atvyko automobiliais vos valandai kitai — vien žirgais per klučius pašokinėti.

Ypač sudomino, kad moksleivių vasaros stovyklai jau dabar rengiamasi. Slėnyje tai viename, tai kitame namelyje trūsė moteriškos, vyresnio amžiaus vyrai. Tvarkėsi aplinkui ir viduje, valėsi, kilnojo inventorių, tikrino, kaip veikia po kelių mėnesių prireiksiančių prietaisai, įrankiai, staklės, kitokia įranga — indėniškųjų audinių audimai, medžio darbai, kalvystei, kulinarijai, netgi laikrodininkams ir būsimiesiems meistrams juvelyrams. Prie plaukymo baseino būrelis penkiolikmečių dailininkų ir vandenį bokštelių, aplinkinius aptvarus, dervavo ant kranto iškeltų valtų dug-

Zarasų šuolių slidėmis tramplinas, pastatytas savivaldybės organizuotos darbo ir poilsio stovyklos talkininkams padedant. Tramplinas įgalino 1937 m. žiemą Zarasuose surengti tarptautines slidinėjimo pirmenybes. 1944 m. liepos mėn. vokiečiai, traukdamiesi iš Rytų fronto, trampliną susprogdino.

nus. Kartu su jais trūsės mokytojas paaiškino, kad mokyklos moksleiviai mėgsta čia atvažiuoti ir padirbėti, niekieno nevaromi. Tiesa, už vasaros stovyklavimą talkininkui mokėstis sumazinas. Gerai nuteikė tie giedrių veidai, nestokojantys žodžio vaikinai. Panašūs į juos tvarkė sporto aikštyną, kurio viename kampe buvo įrengti trys nevenodo dydžio krepšinio stulpai, pritaikyti skirtingo amžiaus krepšinio entuziastams. Sportinė apranga vilkintys 4 žvalios mergaitės buvo šios mokyklos krepšinio mokyklos šeimininkės: iš kone eilės sustojusių norinčiųjų savo rankos tikslumą išbandyti krepšinio aistrulių jos rinko pinigais ir išdavine bilietais; stebėjo metimus ir iš 10 galimų taškų 9 ir 10 kartų įmetusiems kamuolių į krepšį skyrė dviejų ir trijų dolerių laimėjimus. Teisės gauti mesti kamuolį užmokestio ir premijos dydis dar buvo sąlygojamas, kurį krepšį žaidėjas pasirinkdavo, koks atstumas ir padėtis buvo jam priimtinesnė. Stropiai savo pareigas einančios merginos, paklaustos, kokių pajamų administracija sulaukianti iš šio išmoningo sumanymo, atsakė, kad surenkamų lėšų socialiai pakanka viso sporto aikštyno priežiūrai.

Kai apie šią naująją papasakojau susirinkusiems prie apardytų krepšinio stulpų Kauno kūno kultūros universiteto studentams, jie iš džiaugsmo kone suplojo rankomis. Lietuvos krepšinio sistinėje, kur beveik kiekvieno namo kieme kas nors žaidžia šį taip pamėgtą žaidimą, susiorganizavę, žadėjo nesunkiai tapti milijonieriais. Tik vienas nepasidavė draugus apvaldžiusiam entuziazmui ir tvirtino, kad didesnis išganymas būtų, jei paramos sulauktų iš Sabonio fondo. Tada krepšinio stulpai tikrai neatrodytų tokie apvertkinti.

Taigi, matydami pažangią

patirtį svetur, galime mąstyti, kaip ją reikėtų įdiegti, pritaikyti mūsų šalies sąlygomis. Čia vaikai irgi laukia vasaros atostogų. Nei valstybės, nei savivaldybių biudžetai kol kas negarantuoja jiems visiemis teisės patekti į moksleivių vasaros stovyklas. Žmogiškas padarumas reikalauja, kad į jas patektum, nenustumdami kito: taigi, nesistengdami būti laimingasis kasmet. O tų stovyklų veikla turėtų būti lankstesnė, įvairesnė, grindžiama ne vien dainelėmis, šokiais, tokiais žygiais ar pokalbiais. Jauniams turi būti pratinamas prie darbinės veiklos. Nebūtina užsimoti parengti laikrodininkus, brangiųjų metalų ar akmenų apdirbimo meistrus, jo-jikus, kaip kad to siekiama Waldemar stovykloje. Tačiau pamokyti, kaip skaniai gaminti valgi, prižiūrėti mažamečius, fotografuoti, siūti, austi, pinti iš vyželių, šiokių tokių medžio ir metalo darbų, kito kurio nors labiau reikalingo amato pradmenų — galima.

Moksleivių poilsį tai labai pajvairintų, suteiktų jiems tam tikrą praktinio darbo įgūdį, dėl kurių stokos suaugę patiria daugybę nesėkmių, psichologinių nuoskaudų. O vykdyti panašias programas lėšų vargu ar reikia daug daugiau, nei teikia savivaldybės ir stovyklautojų tėvai. Tokiai veiklai nesunku vasarą rasti mokyklą ar kitą visuomeninį pastatą, kuriame stovyklautojų rateliai galėtų rasti prieglobstį. Dažnas auklėtojas, gaunantis atlyginimą už darbą, sugeba šio to pamokyti: kaip naudoti adatą, virbalą, leistuvą ar kalną. Waldemar stovykloje didžioji dalis darbuotojų — savanoriai, kuriems nemokamas joks reguliarus atlyginimas. Tikriausiai nereikia manyti, jog tokių žmonių, jei paieškotume, neat-sirastų mūsų moksleivių vasaros stovykloms. Taip viltis duoda peno ne vienas pavyzdys. 1943 m. kovo mėnesį, kai vokiečiai uždarė Lietuvos aukštąsias mokyklas, profesoriai ir toliau mokė studentus savo butuose, nors atlyginimo nebuvo iš ko laukti. Žinau net kelis studentus, kurie tuomet išvažiuojo mokytojauti į Gardino ir Švenčionių apskritis, negalvodami apie joki atlyginimą. Tokių pasižventelių lietuvių pavyzdžių apstu išeivijos šeštadieninėse mokyklose.

Prie rašinio pridėjau nuotrauką matomas Zarasų šuolių slidėmis bokštas, pastatytas 1937 m. vasaros mėnesiais daugiausia darbo ir poilsio stovyklos talkininkų jėgomis. Savalaikis tramplino statybos užbaigimas įgalino tų metų žiemą surengti tarptautines slidinėjimo pirmenybes. Mintį statyti slidininkams trampliną miesto pašonėje, ant 170 metrų aukščiau jūros lygio iškilančios kalvos ryti-

DRAUGAS, 2000 m. gegužės 11 d., ketvirtadienis

5

laužą, kad suspėtų deramai išsimiegoti... Taip per vasaros mėnesius išaugo aukščiausias Pabaltijyje slidininkų tramplinas, kurio pašlaitės per 1937 m. žiemos tarptautines slidinėjimo pirmenybes buvo nugultos tokios daugybės žiuruvų, kiek jų dabar susirenka per žirgų lenktynes ant Dusetų ežero.

Savus pėdsakus paliko ir kitos to meto darbo ir poilsio stovyklos. Vienos tokios, Susisiekimo ministerijos globotos, stovyklos triūsą iki šiol mena velėna užžėlusio kelio sankasa tarp Rietavo ir Vežaičių šalia senojo Žemaičių plento. 1939 m. kovo mėn. netekus Klaipėdos, naujai tiesta plento atšaka norėta sutrumpinti kelią į Klaipėdos uostą turėjusia keisti Šventąją. Kita, tos pačios ministerijos organizuota, stovykla tiesino panemunių pro Jurbarką į Klaipėdos kraštąėjusį plentą ir stovyklą buvo įsirengusi Skirsnemuneje.

Ne kiekvienas, panoręs patekti į darbo ir poilsio stovyklą, buvo priimamas. Gimnazistui užteko turėti sumazintą elgesio pažymį ar gauti pataisą, studentui — laiku nelikviduoti akademinį skolų.

Lyginant I nepriklausomybės stovyklas, kurios išsiskyrė kryptingų patriotinių-pilietinių auklėjimu, darbinį įgūdžių skiepijimu, su dabar nedrąsiai Lietuvoje atgimstančiomis stovyklomis (skautų, jaunųjų šaulių, ateitininkų, zacių, įstaigų.

bendrosiomis vidurinių mokyklų moksleivių pastebima, kad čia labiausiai plėtojama pažintinė veikla, stokojama pastangų išugdyti savarankišką žmogų, naudingą šalies pilietį, mokantį ne tik nurodyti kitiems dirbti, bet ir pačiam nebijoti darbo. Kritiškai įvertinti save, pamąstyti, kuo gali padėti tėvynei, kad ji taptų gražesnė, moko minėtas puitkus Waldemar moksleivių stovyklos pavyzdys. Apie talkininkų pastangas papuošti tėvynę byloja prieš 11 metų pradėtas sodinti Atgimstančios Lietuvos žuolynas šalia Jono Basanavičiaus gimtinės Vilkaiviškio apskrityje, Ozkabalų kaime.

Atgaivinkime iki 1940 m. okupacijos Lietuvoje organizuotą darbo ir poilsio stovyklą, kurių patirtis taip ir nespejo vėliau sulapoti, tradicijas. Reikia ieškoti atsvaro vis labiau sukeruojančiam kraštutiniam individualizmui, vien vartotojiškais poreikiais besirūpinančiai visuomenei. Apie būdus, kaip geriau išugdyti harmoningą žmogų, mokantį derinti savo interesus su valstybės, privalome visi mąstyti. Juolab, kad rengiamės pasitikti Lietuvos vardo pamėnėjimo tūkstantmečio šventę.

Prasmingos pastangos turėtų sulaukti moralinės ir finansinės paramos. Iš valstybės ir savivaldybių biudžetų, organizacijų, įstaigų.

PADĖKA

A. † A.

ANTANAS GRYBAUSKAS

Mirė š. m. kovo 21 d., sulaukęs 67 metų. Buvo palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Čikagoje.

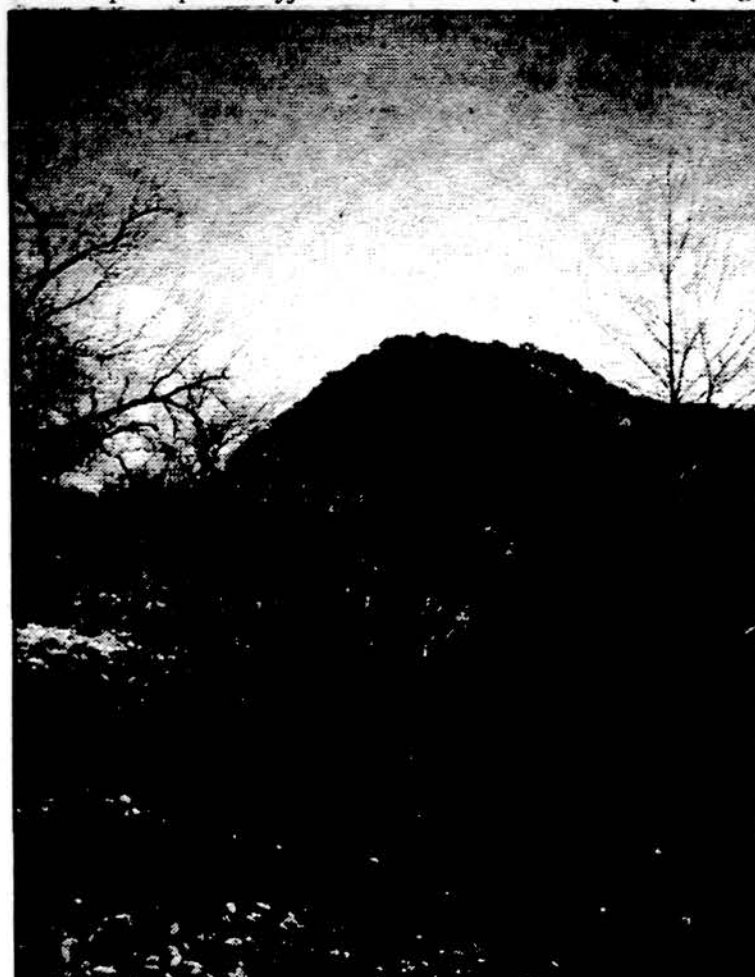
Likome labai dėkingi prel. J. Urbonui už maldas koplyčioje ir kapinėse ir už šv. Mišių auką.

Dėkojame muz. F. Stroliai ir solistei J. Kopūstaitei už vargonavimą ir gražias giesmes.

Dėkojame visiems, dalyvavusiems atsisveikinime ir visiems, kurie pareiškė užuojautą raštu ir spaudoje.

Liūdinti žmona Aurelija, vaikai, brolis, seserys ir jų šeimos.

„DRAUGA“ atmintime savo testamentu.

Didžioji kalva šalia Waldemar.

Pagrindinis Waldemar sodybos pastatas.

STAR ALLIANCE

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS.

From Chicago, we offer daily service to Vilnius with just one hassle-free connection through Stockholm. Our 4:30 p.m. departure gives you a relaxed morning arrival for business or pleasure. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen

hub. And whether you fly Business Class or Economy Class, you can be sure our service will be world-class, and will allow you to arrive rested and refreshed — all for a reasonable fare. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-22T-2350. For more information and special offers, visit our website at www.flysas.com.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:30 pm	7:40 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am +1	10:50 am +1
SK 743	Vilnius	Copenhagen	12:45 pm	2:15 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:40 pm	5:40 pm

Scandinavian Airlines

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

ALRK Moterų sąjungos Čikagos apygarda šaukia susirinkimą ir kviečia narys dalyvauti. Susirinkimas vyks šį šeštadienį, gegužės 13 d., 2 val. p.p. Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje Marquette Parke. Seimininkėmis bus 3 kuopa. Po susirinkimo – kavutė.

Ilgamečio spaudos darbuotojo Vlado Vijeikio feljetonų knygą „Geriau juoktis negu verkėti“ bus galima išgauti gegužės 12 d., penktadienį, 7:30 v.v. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, rengiamame Vlado Vijeikio pagerbime ir jo darbų parodos atidaryme.

Dr. Jolita Kavaliūnaitė kalbės apie Justino Marcinkevičiaus poeziją ir aiškina, kaip tirti eilėraštį Mokytojų tobulinimosi kursuose Dainavoje, kurie vyks rugpjūčio 6-13 dienomis.

Skaidrės apie Motinos Marijos Kaupaitės gyvenimą bus rodomos Lietuvos Vycių 112 kuopos susirinkime, kuris šaukiamas gegužės 16 d., antradienį, 7:30 val. v. Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Visi (ne tik kuopos nariai!) kviečiami ateiti ir susipažinti su Vycių veikla. Vyciai raginami neužmiršti ir registruotis į Lietuvos Vycių 87-ąjį Seimą, kuris liepos 27 d. ruošiamas Los Angeles, CA. Po susirinkimo bus kavutė ir pabendraavimas.

Čikagos ir apylinkių ateitininkai ir svečiai kviečiami sekmadienį, gegužės 21 d., susipažinti ir pabendrauti su naujai išrinktais Ateitininkų tarybos nariais. Pabendraavimo programa: 12 val. šv. Mišios Tėvų Marijonų koplyčioje. Po Mišių vaivės Tėvų Marijonų vienuolyno patalpose.

Sėkmingai atlikęs Alfredo partiją Lietuvos operos pastatytoje „Traviatoje“, Audrius Rubežius, Lietuvos Operos ir baleto teatro solistas, dainuos šį sekmadienį Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Šv. Mišių pradžia – 10:30 val.

Visi Čikagos ir apylinkių skautai ir skautės kviečiami dalyvauti skautininko dail. Vlado Vijeikio pagerbime ir jo darbų parodoje penktadienį, gegužės 12 d., 7:30 val. v. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Brolis Vijeikis yra labai nusipelnęs Lietuvos Skautų sąjungai, todėl visi, o ypač jaunesnieji, turėtų su juo susipažinti. Paroda vyks dvi savaites. Patartina iškylas į šią parodą. Brolis Vijeikis kviečia visus visus brolius ir seses, o ypač vilkiukus. Neapvilkite savo vyresnio brolio.

Skautininkas Vladas Vijeikis su savo drauge iškylauja po Michigano ežerą. Į V. Vijeikio parodą ir pagerbimą, vyksiantį šį penktadienį Jaunimo centre, kviečiami visi skautai ir skautės. Nuotr. V. Gierštiko

Filisterių Skautų sąjungos Čikagos skyriaus sueiga penktadienį, gegužės 19 d., 7 val. vak. vyks pas filisterius Juozą ir Dailą Liubinskus, 9716 S. Menard Ave., Oak Lawn, IL. Bus aptariami einamieji reikalai, svarstomi nauji, klausoma pasisakymų, atsakoma į klausimus. Visi filisteriai kviečiami dalyvauti.

Ateitininkų namų gegužinė ir Čikagos ateitininkų Šeimos šventė sekmadienį, birželio 11 d., vyks Ateitininkų namų aštuolynė, Lemonte. Gerą progą vėl visiems susitikti ir sekmadienį praleisti draugų bei vieniščių tarpe. Laukiame visi ateitininkai, kviečiama lietuviškoji visuomenė, o ypač jaunimas ir neseniai į šį kraštą iš Lietuvos atvykusieji.

Našlų, našliukų ir pavienių klubo susirinkimas vyks gegužės 12 d., penktadienį, 1 val. p.p. Šaulių salėje, 2417 W. 43rd Str. Po susirinkimo bus vaišės.

Solistas Arnoldas Vokė taitis 70-jo gimtadienio proga bus prisimintas per klasišinės muzikos radiją gegužės 14 d., sekmadienį, 10:30 val. vakaro. Stoties WNIB/WNIZ banga yra 97.1 FM. Bus perduodami solisto įdainuoti įrašai ir vyks pokalbis su juo. Programos paruošimu rūpinasi Bruce Duffie.

Įž. Kestutis Ječius, gyvenantis Villa Park, IL, Lietuvos fondo valdybos pirmininkas, St. Džiugo fondui, išikūrusiam Raseinių viešojo bibliotekoje, padovanojo vertingų knygų, žurnalų ir kitų įvairių leidinių lietuvių kalba. Visa tai bus pasiūsta per „Transpak“ firmą, kuri yra „Draugo“ patalpose.

SKUBIAI REIKALINGA PAGALBA

1999 m. gruodžio mėn. Lietuvoje gimė dvynukai – Vytautas ir Paulius. Jie abu gimė aklai. Operacijos, kad vaikai praragėtų, daromos Amerikoje. Garsus akių specialistas, profesorius Bostone, sutiko vaikus operuoti. Vaikai su tėvais atvažiuoja į Bostoną operacijoms gegužės 15 d. Vaikų senelis renka pinigų, ir turi surinkti dalį reikalingų lėšų, taip pat gavęs daug pažadų. Bet to dar neužtenka. Todėl kreipiamės į Jus, Amerikos lietuviai, prašydami paramos šiai nelaimės ištiktai šeimai – kas galite padėkite, kad vaikai galėtų matyti! Aukos siųskite – čekius rašykite: Lithuanian Human Services Council, 2711 West 71st St, Chicago, IL 60629 ant čekio pažymėkite, kad auksa skirta dvynukams. Aukos nurašomos nuo mokesčių Tax. ID. 36-3163350. **Birutė Jasaitienė**

Nuotraukoje iš kairės: Regina Švabauskaitė, prof. dr. Jonas Račkauskas, Dalia Pečiulienė ir Skirmantė Miglinienė. Nuotr. Zigmogo Degučio

LITUANISTIKOS CENTRE – BIBLIOTEKININKĖS IŠ LIETUVOS

Į Lituanistikos tyrimo ir studijų centrą atvyko dvi bibliotekininkės iš Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos – Dalia Pečiulienė ir Regina Švabauskaitė. Abi bibliotekininkės atvyko pusei metų darbu LTSC. Tokiam ilgiam laikotarpiui jas išleido bibliotekos direktorius Vladas Bulavas, lituanistikos skyriaus vedėjas Silvija Vėlavicienei rekomenduojant.

Dalia – jau trečią kartą Lituanistikos tyrimo ir studijų centrą Čikagoje, ji su didele energija ir sumanumu padeda tvarkyti centro bibliotekas. 1987 m. ji baigė Vilniaus universiteto bibliotekininkystės specialybę. Po baigimo pradėjo dirbti Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje ir iki dabar dirba katalogavimo centro humanitarinių mokslų skyriaus vyriausiąja bibliotekininke. Pagrindinis jos darbas – leidinių bibliografinio aprašo redagavimas, naujų darbuotojų apmokymas.

Regina Švabauskaitė bibliotekininkystę taip pat baigė Vilniaus universitete. Ji pirmą kartą lankosi Lituanistikos tyrimo ir studijų centre. Aišku, amerikietiško bibliotekų ir muziejų įvaizdis yra visai kitoks negu Lituanistikos centre, bet kaip ji pati sako, „buvo nuostabu pamatyti tokią lietuvišką kampele, kuriame jautiesi kaip Lietuvoje, net anglų kalbos nereikia“.

Bibliotekininkės išjungė į LTSC darbą, gyvena LTSC

Skirmantė Miglinienė, LTSC archyvų direktorė

ISTORIKAS APLANKĖ „GELEŽINĮ VILKĄ“

Lemonto Maironio lituanistikos mokyklos istorijos būrelyje „Geležinis vilkas“ lankėsi E. Aleksandravičius. Jis yra istorijos mokyklų profesorius, dirba Vytauto Didžiojo universitete. Profesorius E. Aleksandravičius gilinaisi į kultūros istoriją ir lietuvių istoriografijos istoriją. Jis taip pat yra septynių knygų autorius ir bendraautorius.

Istorijos būrelyje profesorius kalbėjo apie patriotizmo skirtumus Lietuvoje ir čia, Amerikoje. Lietuvoje niekas neneša trispalvės vėliavos gatvėmis ir negieda „Lietuva brangi“. Lietuvoje žmonės myli Lietuvą taip pat kaip Amerikoje, bet jie to neparodo atvirai; jei jiems reikėtų ginti Lietuvą, jie eitų ir gintų ją, tačiau kol to neįpraeikia, tai ir meilė gimtajam kraštui taip neišryškėja.

Lietuviai, kurie gyvena Amerikoje, elgiasi šiek tiek kitaip. Jie parodo meilę gimtinei, susirinkdami minėjimuose, nešdami Lietuvos vėliavą, giedodami lietuvių giesmes, himną.

Skirtingi patriotizmo poelgiai nereiškia didesnės ar mažesnės meilės Lietuvai. Pasaulis yra didelis, ir jame yra daug įvairių būdų išreikšti patriotinius jausmus savo brangiam

kraštui. Profesorius E. Aleksandravičiaus paaiškinimai labai padėjo mums, istorijos būrelio nariams, suprasti patriotinio skirtumus tarp Lietuvos ir Amerikos lietuvių.

Sandra Gedrimaitė, Istorijos būrelio narė

Skelbimai

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuosimčiai. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road, Tel. (773) 847-7747.**

Karaliaučiaus srities lietuviškų mokyklų paramai per Mažosios Lietuvos lietuvių draugiją Čikagoje auks: \$100 dol. – Albertas ir Irena Kereliai. \$50 – Ema Ziobrienė. \$30 – Faustas Strolia. \$25 – Vytautas ir Genovaitė Musonis; Eugenijus Bartkus; Birutė Podis; Jurgis ir Gerta Padagai; Vitalis Švazas; Kasparas Vaišvila. \$20 – Vilijus ir Marytė Česna; L. Dargis; Frank ir Milda Silbajoris. \$10 – Aniceta Giedraitienė; Elena Jasaitienė. Dekojame visiems rėmėjams. **„Karaliaučiaus Krašto lietuvių“, 1394 Middleburg Ct., Naperville, IL 60540-7011.** (Skelb.)

„SEKLYČIOJE“ – VIEŠNOS IŠ KAUNO

Gegužės 3 d., trečiadienio popietę „Seklyčioje“ pradėdama renginių vadovė E. Sirutienė apsidžiaugė, kad susirinko tiek daug klausytojų, norinčių susipažinti su Kauno polit. kalinių ir tremtinių bendrijos pirmininke Irena Belickiene ir išgirsti deklamuojant ir dainuojant Silviją Simanonytę, Kauno polit. kalinių ir tremtinių „Laisvės kovų dainos“ choro dainininkes. Apie jas plačiau pasakoti E. Sirutienė pakvietė buv. politinį kalinį P. Vaičekauską, kuris pasakė, kad viešnios yra ypač brangios, nes antrosios sovietų okupacijos metu yra išgyvenusios didžiausias tragedijas. Irena Runaitė-Belickienė, Kauno polit. kalinių ir tremtinių bendrijos pirmininkė, ir jos sesuo Birutė Runaitė-Šidlauskienė (parašiusi knygą „Tau, mano Tėvyne“), yra garsųjų partizanų Prano – „Gintaro“, „Daugirdo“ ir Vytauto – „Rimgaudo“ Runų (Tauro apygardos) seserys. Vytautas žuvo 1945 m., Pranas – 1951 m. Knygoje yra ir žuvusio Prano nuotrauka, kur jis negyvas prikaltas prie ša-

kių KGB pastato sienos. Poetės ir dainininkės Silvijos Juodžvalytės – Simanonienės vyras Anicetas Simanonis „Briedis“, „Sigitas“ 5 metus kovojo Algimanto apygardoje. Kovose sužeistas, suimtas ir nuteistas 25 metams. Silvija – politinė kalinė. Suimtą labai žiauriai kankino, norėjo išgauti kitų bendraminčių pavardes. Ji nieko neišdavė ir ją nuteistą, kančių nualintą išvežė į Vorkutą beveik be sąmonės. Šitos moterys, anot P. Vaičekausko, dainos žodžiais tariant, „mylejo tėvynę labiau už gyvenimą“. Jis Silviją Simanonytę pavadino seserimi, nes abu dirbo sunkiųjų darbų lageryje, tik skirtingose sachetose (Vorkutoje buvo 45 vyrų ir 3 moterų lageriai). Prieš pradedant deklamavimus ir dainas Silvija papasakojo, kad Kauno „Laisvės kovų dainų“ chorui jau visą dešimtmetį vadovauja komp. Ant. Padleckis ir tai daro be atlyginimo. A. Padleckis irgi yra buvęs partizanas ir polit. kalinys. Pati Silvija Simanonytė yra poetė: rašo eilėraščius, dainas. Jos kūrybai muziką rašo ir pritaria Ant. Padleckis arba jos

duktė Audronė Simanonytė. Audronė taip pat rašo dainas ir muziką, akompanuoja savo mamai gitarą. Šitame chore Anicetas Simanonis kartu su žmona ir dukra dainavo. Silvija savo pasirodymą pradėjo eilėmis, po to su dukra Audrone dainavo. Tarp daugelio dainų ypač buvo graudi „Laiskas mamai“ – iš Vorkutos namo buvo galima rašyti tik du laiškus per metus:

Tundros sniegas kelius man užklojo.
Aplink vielos, bokšteliai, sargai.
O širdis man kasdieną vaitoja –
Ji Tavęs pasiilgus labai.
Po trumpos pertraukos popietės dalyviai kartu su viešniomis sudainavome penktą dainą, kurios jau virto liaudies dainomis:
Vėl suksis ratelis prie lango lūšnelės,
vėl plauks tylūs žodžiai maldos.
Nelauk, motinėle, prie kvevo vartelių,
Trys sūnūs negrįš niekad.
Visi buvom sužavėti nuostabia programa.

Emilija J. Valantinienė

„NAUJAS TILTAS“ JUNGIA DVI ŠALIS

Mūsų tautiečiai Čikagoje jau spejo sužinoti apie jauną fotografą kauniečių Mindaugą Kavaliauską, kuris nuo šių metų vasario mėnesio vidurio gyvena ir studijuoja Čikagos apylinkėse. Per trumpą laiką jis spejo surengti ir fotoparodą Čiurlionio galerijoje.

Tačiau organizacija „Naujas tiltas“ daugeliui iš mūsų dar nėra girdėta. Aš manau, kad su ja bent trumpai reikėtų susipažinti, nes ji liečia ir ankščiau minėtą M. Kavaliauską bei kitus lietuvius.

„Naujas tiltas“ yra įsteigtas Paryžiuje 1990-aisiais ir prancūziškai vadinasi „Pont Neuf“. Organizacijos steigėja – dabartinio Prancūzijos prezidento žmona Bernadeta Širak, o jos direktorė Sophie Founce. Tokiu pat vardu yra vadinamas ir seniausias Paryžiaus tiltas.

Organizacija buvo įsteigta Prancūzijos mokslinių ir kultūrinių ryšių atkūrimui su Rytų Europos šalimis, tarp jų ir

Lietuva. Ji teikia stipendijas Rytų Europoje gyvenantiems jauniems mokslo žmonėms, kurie turi galimybę gilinti studijas Prancūzijoje.

Kauniečiai M. Kavaliauskas kaip tik buvo pirmuoju šios organizacijos stipendininku iš Lietuvos. Lietuvių stipendininkų iki šiol dar buvo nedaug – tik keturi iš 4,000.

Šių metų balandžio 13-14 dienomis Paryžiuje įvyko iškilmingas „Naujo tilto“ organizacijos dešimtmečio paminėjimas. Į šias iškilmes buvo pakviestas ir M. Kavaliauskas, būdamas keturiasdešimties tokių svečių tarpe. Jiems buvo apmokėtos kelionės išlaidos bei išlaikymas.

Musiškis M. Kavaliauskas šios sukakties proga draugai įteikė simbolinę dovaną – savo kūrinių, vaizduojančių nugriuvusį tiltą, primenantį naujo tilto tarp Lietuvos ir Prancūzijos reikalingumą.

M. Kavaliauskas pažymėjo, kad čia minima organizacija

remia didžiosios Prancūzijos bendrovės „Lumh“, „Alcatel“, „Vivendi“, „Parabaz“ bankas ir kitos. Kai kurios iš jų turi pastatus ir Amerikoje.

Pats M. Kavaliauskas greitai – gegužės 10 d. pajudės į Kauną, kur birželio mėnesį ginsis magistro laipsnį Vytauto Didžiojo universitete. Tada ilgesniams laikui važiuos į Prancūziją, kur dabar kiekvieną vasarą darbuojasi.

Vasaros pabaigoje vėl Mindaugą matysime Čikagoje, nes čia pasiliks jo žmona Kristina, Fullbright stipendininkė, sociologijos mokslų doktorantė, iki vėlyvo rudens besistažuojanti Northwestern universitete Evanstone. Užbaigęs savo studijas, Mindaugas galbūt turės laiko surengti daugiafotoparodą Amerikoje. Jis turi pasiūlymų savo darbui išstatyti net keliuose miestuose. Bet tas paaiškes kiek vėliau.

Pirmiausia reikia palinkėti M. Kavaliauskui geros sėkmės Kaune!

Ed. Šulaitis

„GAJA“ JAUNĖJA

Š.m. balandžio 9 d., sekmadienį, Ateitininkų federacijos gydytojų korporacijos „Gajos“ narių susirinkimas Ateitininkų namuose susilaukė jaunų gydytojų. Pirmininkui dr. Antanui Razmai pradėjus susirinkimą, mokslinę programą dalį vedė dr. Domas Lapkus.

Pirmoji kalbėtoja, pediatrė dr. Augusta Šaulytė, vaizdžiai pateikdama skaidres, diagramas ir statistiką, pasakojo apie vaikų traumas – sužeidimus ir mirtinumą, kylantį per įvairias nelaimes: automobilių, dviračių, iškritimų iš aukštų pastatų, piktnaudžiaujančių vaikų prižiūrėtojų apsielaidimą ir t.t.

Antras prelegentas buvo

pat. dr. Domas Lapkus, pulmonologas, kalbėjęs apie bakterijų rezistenciją antibiotikams ir naujųjų skiepijimų (vakcinų) efektyvumą prieš kai kurias bakterijas. Dabartinė gydytojų tendencija yra nepraidyti antibiotikų dėl silpnų infekcijų.

Trečias kalbėtojas – jaunas dr. Petras V. Kisielis, urologas-chirurgas pristatė vėliausius gydymo metodus del prostatos vėžio. Jis vaizdžiai pademonstravo prostatos vėžio diferenciaciją bei fazes ir atitinkamus gydymo metodus kaip chirurgiją, radiaciją, chemoterapiją. Po kiekvieno pasikaitininko buvo atsakymai į klausimus.

Pabaigoje dr. A. Razma trumpai apibūdino „Gajos“ korp. valdybos veiklą, ryšius su Kauno ir Vilniaus universitetų „Gajos“ korporacijos nariais, taip pat pasakojo apie finansinę ir moralinę paramą jiems. Dr. Vacys Šaulys supažindino su jo redaguojama „Gajos“ istorija, prašydams visų narių atsiųsti asmeniškas anketas, o buvusių pirmininkų – pristatyti savo buvusios veiklos apžvalgas. Dalyvių buvo daugiau kaip 300.

Per dvi valandas buvo pasusirčiata, išklaustyti mokslinių veiklos apžvalgos, pranešimai ir atsakyta į klausimus. Po to visi išvyko savais keliais.

AR.

Ateitininkų federacijos lietuvių katalikų gydytojų korporacijos „Gaja“ susirinkime. Nuotraukoje – paskaitininkai ir klausytojai.